

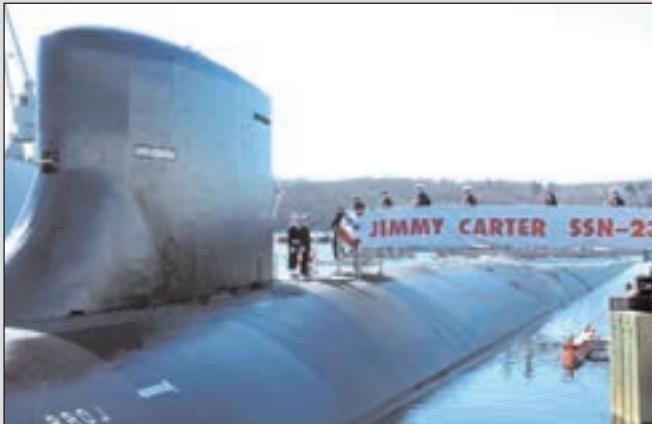
HRVATSKI VOJNIK

Broj 22. Godina II. 25. veljače 2005. www.hrvatski-vojnik.hr BESPLATNI PRIMJERAK

Ispraćaj
V. hrvatskog
kontingenta
u misiju ISAF

BAZA GROTON

Zaplovio USS Carter

Treća i posljednja američka nuklearna podmornica klase Seawolf puštena je u službu krajem prošlog tjedna. USS Jimmy Carter plovilo je karakteristično po svojoj univerzalnosti i mogućnostima za isprobavanje i razvoj raznih produkata napredne tehnologije, poput novih generacija naoružanja, senzora i podvodnih vozila. Prvi je zapovjednik "najmoćnije naoružane podmornice na svijetu" kapetan Robert D. Kelso.

KINŠASA

Bicikli umjesto pušaka

Upokušaju da iskorijene česte pojave nasilja u kongoanskoj pokrajinii Katanga, pripadnici nevladine organizacije Parec organizirali su akciju u kojoj su u zamjenu za primjerke ručnog vatrengog oružja donositeljima dijeljeni bicikli. Održalo se više od 500 ponosnih vlasnika. Predsjednik Pareca, velečasni Ngoy Mulunda, najavio je slične akcije u još nekim dijelovima Katange, gdje naoružane bande često ucjenjuju lokalno pučanstvo.

ISTANBUL

Rat protiv SAD-a bestseler u Turskoj

Orkun Ucar i Burak Turna autori su knjige *Metal Firtina* (Metalna oluja) koja je potukla sve rekorde prodanosti u Turskoj. Riječ je o fiktivnom romanu čija se radnja događa u bliskoj budućnosti (2007.), a tema je rat između SAD-a i Turske. Sukob bivših saveznika je počeo nakon što su Amerikanci napali turske trupe koje su bile stacionirane u sjevernom Iraku, kako bi zaštitile tamošnju tursku manjinu, da bi zatim bombardirali Ankaru i Istanbul. Od prvog izdanja (prosinac 2004.) prodano je više od 100 000 primjeraka romana, a predstavnici nakladničke kuće *Timas* najavili su da u prodaju upravo ide novo izdanje naklade - 50 000 primjeraka.

TOKIO

Novac da, tišina ne!

Sudska presuda odredila je 17. veljače da japanska vlada mora isplatiti odštetu u iznosu od 2,8 milijardi jena (27 milijuna dolara) kako bi obeštetila građane otoka Okinawa koji su imali nesreću da stanuju u blizini američke zrakoplovne baze Kaneda. Zbog izlaganja buci koju izaziva polijetanje i slijetanje zrakoplova, tužitelji su "izgubili sluh i trpjeli psihološke probleme poput nesanice". No, u presudi je dodano da sud ne može zabraniti polijetanja i slijetanja od 19 do 7 sati, kako su tužitelji također tražili, jer "japanska vlada ne može utjecati na aktivnosti američkih oružanih snaga, osim ako to ne bi bilo određeno posebnim zakonskim mjerama". Inače, tužitelji su zahtjevali odštetu od 16 milijardi jena, a uoči presude neki od njih su stupali pred zgradom suda istaknuvši transparent s natpisom "Vratite nam našu tihu noć!"

ABU DHABI

Vježba Golfe 2005.

Zajednička vježba u kojoj sudjeluju sve tri grane vojski Francuske i Ujedinjenih Arapskih Emirata započela je 19. veljače i trajat će do početka ožujka. Pod imenom *Golfe (Zaljev) 2005* vježba se održava na državnom teritoriju arapske zemlje, a "dio je koordinacije i izmjene iskustava između oružanih snaga". Također će poslužiti i za "pojačavanje borbene spremnosti emiratske vojske".

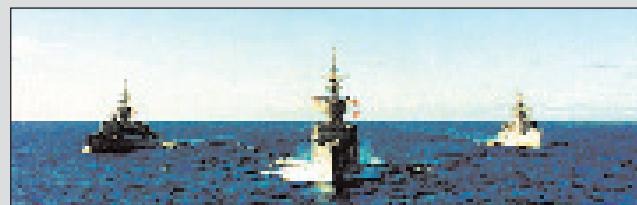
Obrambeni sporazum između dvije zemlje potписан je još 1991. godine tijekom Zaljevskog rata.

TAIPEI

Diplomatsko putovanje ratnih brodova

Tajvanska ratna mornarica najavila je jedinstveno globalno putovanje svoje flote od tri broda u ožujku. Cilj putovanja bit će uspostava ili učvršćenje diplomatskih odnosa sa svim zemljama u čijim će lukama flota pristati. Zna se da će na bro-

dovima putovati oko 850 članova posade, ali točna ruta putovanja nije objavljena zbog sigurnosnih razloga. "Peking bi mogao pokušati sabotirati naše planove prijelaska", izjavio je glasnogovornik tajvanskog ministarstva obrane Liou Chih-jein.

TJEDNIK MINISTARSTVA OBRANE

HRVATSKI VOJNIK

Nakladnik:

MINISTARSTVO OBRANE REPUBLIKE HRVATSKE

Glavni urednik: Željko Stipanović
(zeljko.stipanovic@moph.hr)

Zamjenik glavnog urednika: Vesna Pintarić
(vesna.pintaric@moph.hr)

Zamjenik glavnog urednika za Internet:
Toma Vlašić (toma.vlasic@moph.hr)

Izvršni urednik: Mario Galić
(mario.galic@moph.hr)

Urednici rubrika: Marija Alvir
(marija.alvir@moph.hr), Domagoj Vlahović

Novinari: Leida Parlov, Milenka Pervan Stipić,
Josipa Perica

Fotografi: Tomislav Brandt, Davor Kirin,
Dubravko Kovač

Grafička redakcija: Zvonimir Frank (urednik)
(zvonimir.frank@zg.htnet.hr), Ante Perković,
Predrag Belušić, Damir Bebek

Webmaster: Drago Kelemen (dragok@moph.hr)
Prevod: Jasenka Pešek

Redaktor: Danica Pajić

Lektor: Lidiya Bogišić

Korektor: Gordana Jelavić

Marketing i financije: Igor Vitanović

tel: 4568-699;

fax: 4551-852

Preplata:

Inozemstvo: u korist: TISAK trgovacko d.d.

Slavonska avenija 2, 10 000 Zagreb

(za: Služba za odnose s javnošću i informiranje), devizni račun u Zagrebačkoj banci
30101-620-2500-3281060.

Tuzemstvo: u korist: TISAK trgovacko d.d.,
Slavonska avenija 2, 10 000 Zagreb, (za:
Služba za odnose s javnošću i informiranje),
žiroračun 2360000-1101321302 poziv na broj
165, cijena 280,00 kn godišnje, Molimo pret-
platnike da nakon uplate kopiju uplatnice
pošalju na adresu TISAK trgovacko d.d.
Slavonska avenija 2, 10 000 Zagreb.

Tisak:

AKD Agencija za komercijalnu
djelatnost d.o.o., Zagreb, Savska 31

Naslov uredništva:

MORH

Služba za odnose s javnošću i informiranje, p.p.
252, 10002 Zagreb, Republika Hrvatska

<http://www.hrvatski-vojnik.hr>

E-mail: hrvojnik@moph.hr

Naklada: 6000 primjeraka

U članstvu Europskog udruženja vojnih novinara
(EMPA)

Rukopise, fotografije i ostali materijal ne vraćamo.
Copyright HRVATSKI VOJNIK, 2004.

Novinarski prilozi objavljeni u Hrvatskom vojniku nisu
službeni stav Ministarstva obrane RH

IZ SADRŽAJA

Ispraćaj V. hrvatskog kontingenta u misiji ISAF u Afganistan u vojarni "Croatia"

"Vi među prvima osjećate odgovornost vojničkog poziva i svu njegovu težinu. Ali to je ono što vojnika krasiti, etika odgovornosti - prema sebi, kolektivu, organizaciji i domovini", istaknuo je na ispraćaju general Slavko Barić

Strana 4

Sedmo prvenstvo OSRH u biatlonu i skijaškom trčanju

Prvenstvo OSRH u biatlonu i skijaškom trčanju proteklo je u natjecateljskom fer i prijateljskom ozračju, a najbolje rezultate u obje discipline i ove su godine, potpuno očekivano, ostvarili pripadnici V. korpusa HKoV-a

Strana 12

U SzOP-u Požega održano natjecanje za najboljeg vojnika HKoV-a

Kao rezultat kvalitetne organizacije, dobre uvježbanosti ročnika i požrtvovnosti njihovih obučavatelja, na natjecanju za najboljeg ročnika HKoV-a pobjednici u ekipnoj konkurenciji bili su vojnici iz SzOP-a Šibenik-Sinj, dok je titulu najboljeg vojnika ponio Riječanin Dinko Knežević iz SzOP-a Pula

Strana 14

Švedska obrambena industrija

Švedska industrija prati recentne promjene švedske vojske koja se od tradicionalnih platformi okreće mrežnom ratovanju. Te promjene dovode do promjena u strukturi nabave koja se sve više okreće novim sustavima visoke tehnologije sposobnim dati korisniku odlučujuću prednost na modernom bojištu

Strana 21

Naslovnicu snimio Dubravko KOVAC

Ispraćaj V. hrvatskog kontingenta u misiju ISAF u Afganistan u vojarni "Croatia"

Nema mesta sumnji u uspješnost vaše misije

"Vi među prvima osjećate odgovornost vojničkog poziva i svu njegovu težinu. Ali to je ono što vojnika krasiti, etika odgovornosti - prema sebi, kolektivu, organizaciji i domovini", istaknuo je na ispraćaju general Slavko Barić, dodavši kako te odlike pridonose bržem ostvarenju ciljeva kojima težimo i prepoznatljivosti naših snaga kao doraslih i kvalitetnih za obavljanje svih zadaća

Andrea DEČAK,
snimio Dubravko KOVAC

Vojarna "Croatia" bila je 22. veljače mjesto ispraćaja glavnine snaga V. hrvatskog kontingenta misije ISAF pred odlazak u Afganistan. Od ranih poslijepodnevnih sati, pripadnici vojne policije provodili su svoje posljednje trenutke s najbližima, rodbinom i prijateljima, s kojima se neće vidjeti sljedećih šest mjeseci.

Kao početak službenog dijela organizirana je misa u kapeli, gdje su na rastanku i molitvom izrekli želju za sretan put, uspješno obavljanje zadaća, te što skori povratak. Dok se čekalo zapovijed za postrojavanje voda, strojilište vojarne ponovno je bilo ispunjeno zagrljajima i poljupcima koji su, odišući težinom skorog rastanka, krali posljednje zajedničke trenutke za sjećanje u razdvojenosti koja slijedi. Stvarnost je prizvana pozivom zapovjednika voda, na koji su 37 pripadnika hrvatskog kontingenta te četiri vojna psa zauzeli svoja mesta. Usljedio je dolazak zamjenika načelnika Glavnog stožera OSRH general pukovnika Slavka Barića, koji je pregledao V. HRVICON-a VP-a. Nakon jednoglasnog pozdrava domovini vod

se prema utvrđenom rasporedu uputio u dvoranu za sastanke 1. korpusa HKoV-a, dok je zamjenik načelnika GS-a razgovarao s onima koji ostaju. Napomenuvši rodbini i prijateljima hrvatskih pripadnika kako su sve pripreme za odlazak uspješno obavljene, general Barić je okupljenima na ispraćaju poželio strpljenje i razumijevanje za taj put kao dio vojnog poziva. Napomenuvši kako su poboljšani i uvjeti rada i standardi unutar kabulske brigade, general Barić je zaželio da vrijeme razdvojenosti brzo prođe i da se, s kvalitetno obavljene zadaće, naši pripadnici vrati obogaćeni vrijednim iskustvom.

U međuvremenu, pripadnike VP-a pozdravio je pomoćnik ministra za obrambenu politiku Igor Pokaz,

istaknuvši kako vjeruje u nastavak visoke kvalitete djelovanja naših pripadnika u misiji. "Siguran sam u vrhunsku razinu vaše obučenosti, u kvalitetu vaših obučavatelja, te time i u ishod ove misije", dodao je poželjevši V. kontingentu sretan put prema njihovu cilju. U ime načelnika GS-a OSRH, vod vojne policije pozdravio je i general pukovnik Slavko Barić. "Ova misija ima iznimnu važnost, ne samo za vojnu policiju, već i za oružane snage, Ministarstvo obrane, te napose za državu koju predstavljate na multinacionalnom planu. Time je istaknuta i vaša važnost u konkretiziranju naših napora i nastojanja pri ulasku u euroatlantske integracije, predstavljanjem naše vojske u međunarodnim odnosima", istaknuo je general Barić.

Osvrnuvši se i na rezultate prethodnih kontingenata, general Barić je zaključio kako je njihova uspješnost dovela do podizanja razine i opsega zadaća i odgovornosti naših pripadnika u sustavu zapovijedanja, što najvjernije svjedoči o prepoznanoj vrijednosti.

Spremni na iskušenje

Ujedno je istaknuto kako je svaki pripadnik VP-a izabran po točno određenim kriterijima, čime se izdvajaju iz ostatka oružanih snaga. Kroz osrv na pripreme koje su obavljene, zaključeno je da postoji apsolutna fizička i psihička pripremljenost svakog pripadnika voda, a time i opravdanost očekivanja ispunjenja predviđenih zadaća. Među napucima, general Barić je napomenuo i kako se od vojne policije očekuje postupanje sukladno našim zakonima i standardima, te propisima aktualnim u Afganistanu, a naglašena je i nesigurnost koje tamo uvijek može biti. Upravo u tom kontekstu, pripadnicima kontingenta je savjetovano da postupaju onako kako su obučeni, vodeći računa i o zaštiti svojih života, ali i o provedbi radnih zadataka. "Vi među prvima osjećate odgovornost vojničkog poziva i svu njegovu težinu. Ali to je ono što vojnika krasí, etika odgovornosti - prema sebi, kolektivu, organizaciji i domovini", istaknuo je zamjenik načelnika, dodavši kako i te odlike pridonose bržem ostvarenju ciljeva kojima težimo i prepoznatljivosti naših snaga kao doraslih i kvalitetnih za obavljanje svih zadaća.

Sretan put i uspjeh u misiji pripad-

nica je poželio i zapovjednik Uprave vojne policije brigadir Ivan Jurić. "Nakon složenih priprema koje ste obavili za ovu misiju, nakon požrtvovnosti koju ste uložili, te nakon polučenih rezultata, nema mesta sumnji u uspješnost ove misije. Vjerujem da ćeće, kao i vaši prethodnici, opravdati ukazano nam povjerenje i

časno pronijeti svoju pripadnost oružanim snagama ispunjenjem svih obveza koje se pred vas postave i odgovarajući na svaki od izazova koji vas u misiji čekaju", završio je brigadir Jurić. Vrijeme ukrcaja u autobus prema zračnoj luci "Pleso" bilo je sve bliže. Time i rastanak sve opipljiviji i teži. U želji da pokušamo shvatiti ono što osjećaju i oni koji odlaze i oni koji ostaju, razgovarali smo s okupljenim pripadnicima VP-a i njihovim bližnjima. Dok nam časnički namjesnik Ivica Greguranić, kao pravi vojnik, govori da je i odlazak u misiju dio vojnog poziva, supruga Tatjana priznaje kako joj rastanak teško pada, iako se na njega priprema godinu dana. "Utješno je što su mogućnosti kontaktiranja vrlo dobre", istaknula je Tatjana, ali i dodala da će biti teško objasniti petogodišnjim blizankama Karli i Dori zašto tate nema tako dugo. Tek na spomen kćerkica, naš je sugovornik priznao da

Izaslanik načelnika GS-a general pukovnik Slavko Barić u pregledu V. kontingenta

zna kako će mu razdvojenost teško pasti. Susreli smo i mladi par, poručnika Zvonimira Radičeka sa suprugom Bernardom, koja nam je odmah povjerala da osjeća "knedlu u grlu" i da se uspijeva suzdržati od suza dok ne postane u potpunosti svjesna suprugova odlaska. Zvonimir je, pak, istaknuo kako je siguran da će mu supruga nedostajati cijelo vrijeme koje će provesti u Afganistanu, ali i da onaj vojni dio u njemu traži svoje, a uvježban je da podnosi iskušenja pa će podnijeti i ovo.

Velika očekivanja i od četiri vojnopolicijska psa

Među onima koji odlaze, kako je istaknuto, četiri su vojna psa: San, Bingo, Hargas i Đoli, obučeni za detekciju eksploziva i droga, te za napad. Skupnik Romano Grdić, kojemu je ovo prvi odlazak u misiju, ponosno je hvalio Hargosa, s kojim je već tri godine i čiji su rezultati ocijenjeni besprijekornima. "Općenito su naši psi prepoznani kao iznimno dobri, pa sam siguran da će i Hargas nastaviti tu uspješnost i opravdati reputaciju koju uživamo", napomenuo je Romano. Na upit o onima koji će ga šest mjeseci iščekivati, sjetno je spomenuo roditelje i brata, ali ubrzo odlučno dodaо: "Posao je posao, a ja svoj posao volim. Zato sam se i prijavio za odlazak u misiju i vjerujem da će nakon povratka biti bogatiji za jedno iznimno iskustvo." Nekako pri kraju našeg razgovora, ponovno se čula zapovijed poručnika Roberta Mikca, zapovjednika voda, koja je označila vrijeme polaska prema "Plesu". Pribrani, kao i uvijek, naši su pripadnici odlučno ulazili u autobus, znajući da odlaze tamo gdje su potrebni i gdje će nastaviti tradiciju ekspertnosti svojih prethodnika. ■

■ Među napucima, general Barić je napomenuo i kako se od vojne policije očekuje postupanje sukladno našim zakonima i standardima, te propisima aktualnim u Afganistanu, a naglašena je i nesigurnost koje tamo uvijek može biti

Aktivnosti Odsjeka za tranziciju Osijek

Većina se odlučuje za poljoprivredne djelatnosti

Odsjek za tranziciju Osijek proveo je u veljači tri tranzicijske radionice u sklopu programa SPECTRA, u koje je uključeno ukupno 43 korisnika.

Dvije tranzicijske radionice realizirane su u Osijeku u prostorijama Odsjeka, a jedna u Vinkovcima u prostoru Poduzetničkog središta Vukovarsko - srijemske županije - LEDA.

Ostvarena je vrlo dobra suradnja s institucijama koje se bave poticanjem poduzetništva, tako da su, u sklopu tranzicijske radionice, svoju prezentaciju održali i odgovarali na pitanja polaznika predstavnici Poduzetničke mreže Bilje, Agencije za razvoj Osječko-baranjske županije, te LEDA iz poduzetničkog središta Vukovarsko-srijemske županije. Predstavnici Škole informatike "IVORA" također su prezentirali svoje programe osposobljavanja, nakon čijeg završetka se zvanje upisuje u radnu knjižicu pa su korisnici pokazali veliko zanimanje za to.

Izrazito uspješna suradnja s IOM - Međunarodnom organizacijom za migracije i dalje se nastavlja, te se veliki broj korisnika odlučuje za njihove poticaje, što im pomaže pri pokretanju vlastitog posla ili pri zapošljavanju. Naše iskustvo pokazuje da se većina izdvojenog osoblja

odlučuje za bavljenje različitim poljoprivrednim djelatnostima, što i ne čudi s obzirom na stanje u gospodarstvu u regiji, koje ne nudi velik broj radnih mesta. S druge strane, poljoprivredni resursi su još uvijek nedovoljno iskorišteni.

U sklopu programa savjetovanja i pomoći pri pronalaženju posla u siječnju je pokrenut CARDS projekt u suradnji s Hrvatskim zavodom za zapošljavanje kojim se poslodavce potiče na zapošljavanje izdvojenog osoblja.

U Odsjeku za tranziciju Osijek smatraju neizmјerno važnim kontakte s medijima s obzirom na to da je pravodobna i cjelovita informacija prvi i osnovni korak prema potencijalnim korisnicima. Stoga je u lokalnom glasilu "Osječki dom" 5. veljače objavljen članak pod naslovom "Kvalitetan sustav tranzicije i zbrinjavanja - jamstvo kvalitetnog personalnog upravljanja". U sklopu serijala "Od ideje do uspjeha" za Slavonsku televiziju snimljena je emisija o programu SPECTRA u kontekstu poticanja poduzetništva, koja je nekoliko puta reprizirana. U njoj se predstavio Stevan Labrović, korisnik Programa, koji se i sam okušao u poduzetničkim vodama te iznio svoja iskustva s Programom.

J. OBERMAN-SEBENJI

Potvrda o statusu hrvatskog branitelja

Pomoćnik ministra obrane za ljudske resurse donio je provedbenu uputu za primjenu Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji ("Narodne novine" broj 174/04), u skladu s kojom je utvrđena nadležnost ureda za obranu za izdavanje potvrda o statusu hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata i vremenu provedenom u njemu.

Slijedom navedenog, osobe koje su stekle status hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata u Ministarstvu obrane i OSRH (djelatne vojne osobe, službenici i namještenici), radi pribavljanja potvrda radi ostvarivanja prava iz Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz

Domovinskog rata i članova njihovih obitelji moraju se obratiti uredu za obranu prema mjestu prebivališta.

Ukoliko je osoba stekla status hrvatskog branitelja uz navedeno i na temelju sudjelovanja u pričuvnom sastavu, uredi za obranu izdaju potvrdu kojom sjedinjuju sva razdoblja sudjelovanja u Domovinskom ratu (u pričivi i u Ministarstvu obrane i oružanim snagama RH).

Potvrde za ostvarenje prava na poseban staž za vrijeme provedeno u djelatnom sastavu i nadalje će izdavati Personalna služba Ministarstva obrane, a za vrijeme provedeno u pričuvnom sastavu uredi za obranu.

**REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO OBRANE
UPRAVA ZA OBRAMBENU POLITIKU
SLUŽBA ZA NATO I
PARTNERSTVO ZA MIR**

**raspisuje
NATJEČAJ**

za popunu upražnjениh radnih mjesta

Viši stručni savjetnik - časnik u PCC, ustrojbeno mjesto: pukovnik - jedan izvršitelj, mjesto službe: Mons, Kraljevina Belgija
Uvjeti: - osobni čin: pukovnik ili kapetan fregate
VSS - društveni ili tehnički smjer iskustvo na poslovima međunarodne obrambene suradnje s naglaskom na NATO/PfP odgovarajuća izobrazba
znanje engleskog jezika - minimalno 93% ALCPT ili STANAG 3332

Viši stručni savjetnik, SRM.
I - jedan izvršitelj, mjesto službe: Bruxelles
Uvjeti: VSS - društveni ili tehnički smjer
znanje engleskog jezika - minimalno 90% ALCPT ili STANAG 3232
iskustvo na planu međunarodne obrambene politike i suradnje, položen DSI
10 godina radnog staža

Stručni savjetnik, SRM.
I - jedan izvršitelj, mjesto službe: Bruxelles
Uvjeti: VSS - društveni ili tehnički smjer
znanje engleskog jezika - minimalno 90% ALCPT ili STANAG 3232
iskustvo na planu međunarodne obrambene politike i suradnje, položen DSI
5 godina radnog staža

Stupanje na dužnost pod rednim brojem 1 je 1. kolovoza 2005., a na dužnost pod rednim brojem 2 i 3 je 1. rujna 2005.

Prijave s dokazima za ispunjavanje navedenih uvjeta potrebno je dostaviti **do 24. ožujka 2005.** na adresu: Ministarstvo obrane, Služba za NATO i Partnerstvo za mir, Zvonimirova 12/I, 10 000 Zagreb, ili na e-mail: nato@mohr.hr
Dodatne informacije mogu se dobiti na telefon **01/4568-750 ili 01/4568-099.**

Stjepan Mesić prisegnuo za Predsjednika Republike Hrvatske

Ne želim vladati, nego služiti svima vama i našoj domovini

“Hrvatska u kojoj će se dobro živjeti, u kojoj će se živjeti od rada i rezultata rada, u kojoj će se vrednovati znanje i kvalificiranost, a ne lukavstvo i prijevara, o takvoj Hrvatskoj sanjam”, istaknuo je Stjepan Mesić, poručivši građanima da taj san može ostvariti zajedno s njima

Predsjedničku prisegu Stjepan Mesić je položio pred predstvincima zakonodavne, izvršne i sudske vlasti

Nakon što su top s obližnje kuće Lotrščak i zvona crkve sv. Marka označili podne 18. veljače, a zbor otpjevao hrvatsku himnu "Lijepa naša domovino", predsjednik Stjepan Mesić položio je svečanu prisegu kojom se svojom čašcu obvezao da će dužnost predsjednika države obnašati savjesno i odgovorno, na dobrobit hrvatskog naroda i svih hrvatskih državljanima, započevši tako svoj drugi petogodišnji mandat na dužnosti predsjednika Republike Hrvatske.

U inauguracijskom je govoru istaknuo da je demokratska Hrvatska, država ravnopravnih građana, bila i ostala njegov prvi i najviši cilj. Nadalje je predsjednik Mesić svijetu poručio kako će nastaviti raditi na tome da Hrvatska bude otvorena država, spremna primati i davati, usmjerena na ulazak u euroatlantske integracije i duboko privržena miru i sigurnosti u globalnim razmerima.

“Hrvatska u kojoj će se dobro živ-

jeti, u kojoj će se živjeti od rada i rezultata rada, u kojoj će se vrednovati znanje i kvalificiranost, a ne lukavstvo i prijevara, o takvoj Hrvatskoj sanjam”, istaknuo je Mesić, poručivši građanima da taj san može ostvariti zajedno s njima.

“Ne želim dijeliti, nego ujedinjavati. Ne želim vladati, nego služiti svima vama i našoj domovini Hrvatskoj”, rekao je

hrvatski predsjednik.

“Nemojmo dozvoliti prošlosti da nam onemogućava put u budućnost. Ali ne prešućujmo prošlost. I, što je možda još važnije - nemojmo prošlost krivotvoriti, ni ovu jučerašnju, ni onu nedavnu. Svaka borba protiv istine unaprijed je osuđena na neuspjeh. A svatko tko se ne želi suočiti s istinom o sebi i o vlastitoj prošlosti - taj je kukavica. Smognimo hrabrosti da istini pogledamo u oči, i to najprije istini o sebi sami-

ma, a tek potom o drugima”, istaknuo je predsjednik Mesić.

Građanima je obećao da će uvijek i svuda govoriti o svemu što ih zanimaju, tišti i smeta, ali i o svemu što odobravaju. “Bit će u punom i pravom smislu riječi predstavnik građana, bit će, kao što sam bio i do sada, predsjednik-građanin”, poručio je predsjednik Mesić.

Polažući prisegu, izgovarajući riječi zapisane u hrvatskom Ustavu, novi predsjednik obvezao se da će se brinuti za poštovanje ustavno-pravnog poretka, bdjeti nad urednim i pravednim djelovanjem svih tijela državne vlasti, te čuvati nezavisnost, opstojnost i jedinstvenost Hrvatske.

Predsjedničku prisegu je položio pred predstvincima zakonodavne,

izvršne i sudske vlasti, predsjednicima desetak stranih država i visokim stranim državnim izaslanstvima i izaslanstvima međunarodnih organizacija i institucija, predstvincima vjerskih zajednica, te okupljenim građanima, završivši je riječima: “Tako mi Bog pomogao”.

HINA

snimio Josip KOPI,
Ured Predsjednika

■ Prisegi su nazočili predsjednici desetak stranih država, izaslanstva međunarodnih organizacija i institucija

CENCOOP

CENCOOP je regionalna inicijativa čiji je cilj unapređenje sposobnosti srednjoeuropskih država male i srednje veličine u pružanju pomoći relevantnim međunarodnim organizacijama u operacijama odgovora na krize

Priredio Dražen JONJIĆ

Sudjelovanje u mirovnim misijama, razvijanje mogućnosti i sposobnosti raspoloživih vojnih i civilnih resursa bila je 1996. misao vodilja tadašnjem ministru vanjskih poslova (današnjem premijeru) Republike Austrije dr. Wolfgangu Schüsselu kada je inicijativu za suradnju zemalja srednje Europe predstavljao glavnom tajniku UN-a. U jesen 1997. austrijski ministar obrane je na tematskom sastanku inicijativu detaljno predstavio NATO-u, te Zapadnoeuropskom vojnog savezu.

Upravljanje krizama kao izazov

U prosincu 1997. godine uz potporu međunarodne zajednice održan je pripremni sastanak, a 19. ožujka 1998. u Beču su ministri obrane Austrije, Mađarske, Rumunjske, Slovačke i Slovenije potpisivanjem temeljnih dokumenata - Pisma namjere i Okvirnog dokumenta, službeno ute-mjeli CENCOOP (*Central European Nations' Cooperation in Peace Support*) inicijativu, i to kao regionalnu inicijativu koja za cilj ima unapređenje sposobnosti srednjoeuropskih država male i srednje veličine u pružanju pomoći relevantnim međunarodnim organizacijama u operacijama odgovora na krize. Preduvjet za članstvo u CENCOOP-u je članstvo u Partnerstvu za mir. Inicijativi se u ožujku 1999. pridružila Švicarska. Republika Hrvatska je pokazala zanimanje za tu inicijativu. Dana 30. listopada 2001. upućen je pismeni zahtjev za članstvo, kojeg su podržale i prihvatile zemlje članice. Na bledskom sastanku održanom 21. lipnja 2002. Hrvatska je potpisivanjem Rezolucije i prihvaćanjem svih zemalja članica postala punopravni član CENCOOP-a. Kao zemlje informativni partneri u CENCOOP-u sudjeluju Češka i Ukrajina. Inicijativa je otvo-

rena za pristup i drugim zemljama regije u raznim statusima. Uz temeljne misije - sudjelovanje u upravljanju krizama, temeljnim dokumentima inicijative definirana su i područja suradnje, kao i područja prioritetne suradnje, koja bi se mogla svesti na svekoliko uskladivanje djelovanja i doktrina, razmjenu informacija, potporu mirovnim operacijama, suradnju vojnih policija zemalja članica... Jedan od ciljeva CENCOOP-a je i ustrojavanje multinacionalnih postrojbi. U početku je postojala ideja ustrojavanja multinacionalne brigade, no okolnosti ustrojavanja snaga za žurni odgovor (RRF) EU-a i postojaњe MLF brigade, u kojima već sudje luje većina članica CENCOOP-a, gurnuo je ovu ideju u drugi plan. No, postoji inicijativa o kojoj se vode konkretni razgovori - da se u sklopu EUFOR-a u operaciju "NAlthea" u BiH uputi zajednička postrojba snage bojne. Hrvatska bi u toj postrojbi CENCOOP-a, barem u prvoj fazi, s obzirom na kompleksnost angažmana, sudjelovala kao zemlja domaćin.

Mehanizmi suradnje

Na čelu CENCOOP-a nalazi se država predsjedateljica koja se na toj poziciji zadržava jednu kalendarsku godinu. Zemlje se izmjenjuju abecednim redom. Predsjedanje CENCOOP-om tijekom 2005. godine preuzima Republika Hrvatska. Predsjedateljica osigurava administrativnu potporu sastanka. Država predsjedateljica tijekom svojega mandata imenuje predsjedavajućeg Upravnog vijeća, direktora PlanStaffa (brigadni general/brigadir), te zamjenika direktora PlanStaff-a, te čelnika i zamjenika čelnika Nacionalne planske ćelije te nacionalnu osobu za kontakt.

Vrhovni forum CENCOOP-a je forum ministara obrane. Na njemu se,

najmanje jednom godišnje, donose političke smjernice i ostale odluke vezane za opća pitanja inicijative. Taj forum određuje i područja prioritetne suradnje. Glavno tijelo za pripremu odluka za ministarski sastanak je Upravno vijeće. Ono provodi preporuke i odluke ministarskog sastanka i upravlja radom PlanStaffa (Multinacionalni stožer za planiranje) dajući smjernice i zadaće njegovom direktoru. Osim tih zadaća ono je odgovorno za ustrojavanje i rad Radnih skupina koje svojim radom podupiru PlanStaff, kao ekspertno tijelo CENCOOP-a orijentirano na planiranje i razmjenu iskustava.

Hrvatska i CENCOOP

Republika Hrvatska vrlo aktivno sudjeluje u radu CENCOOP-a. Aktivnost će se osobito proširiti tijekom hrvatskog predsjedanja ove godine. Planirana je, osim redovitih sastanaka, i rачunalno podržana vježba "CAX '05". CENCOOP je za našu zemlju još jedan korak u približavanju euroatlantskim integracijama. Treba primijetiti kako su sve zemlje članice ove integracije, osim Švicarske, i članice ili kandidati za EU i NATO-a, tako da je CENCOOP za Hrvatsku pravi način djelotvorne i kvalitetne razmjene iskustava i usvajanja standarda koji se primjenjuju unutar tih asocijacija. Sudjelovanje u CENCOOP-u je i pokazatelj hrvatskog stava kako je regionalna suradnja bitan dio izgradnje povjerenja i stabilnosti. Aktivnostima na planu izgradnje mira, sudjelovanjem u mirovnim operacijama, Hrvatska poklanja osobitu pozornost. Zajedničkim naporima kroz mehanizme CENCOOP-a te aktivnosti mogu biti kvalitetno i kvantitativno dograđene, usvajanjem najviših standarda i stjecanjem sposobnosti djelovanja u multinacionalnom okružju. ■

Dolazak prethodnice i završne aktivnosti

Živost u kamp donio je dolazak prethodnice V. kontingenta, koji bi nas za koji dan u potpunosti trebao zamijeniti u misiji. Stoga ovih dana ima dosta aktivnosti oko upoznavanja pridošlih kolega s poslovima i situacijom u našem području odgovornosti...

Iz Afganistana Predrag MIKULIĆ

S pripadnicima prethodnice u trenucima odmora

Ukamu Warehouse vrlo je živo posljednjih dana. Iako nas hladnoća i dalje ometa i sužava nam manevarski prostor, što se posebice odnosi na realizaciju slobodnih aktivnosti, nedavno smo organizirali turnir u bilijaru. Na turnir se prijavilo 20-ak kandidata iz kontingenta, a održan je u popularnom kafiću "Drop Zone", koji se nalazi u kampu Warehouse. Pobjednik turnira bio je razvodnik Nebojša Perkušić, te je za nagradu osvojio autohtoni lokalni proizvod.

Suveniri i umjetnost cjenkanja

U zadnjem smo tjednu misije, tako da su naši pripadnici okupirani pakiranjem stvari i posljednjim kupovinama suvenira. Oni koji su uglavnom razni autohtoni proizvodi, a mogu se kupiti u svakom od ISAF-ovih kampova u Kabulu, kao i u kampovima koji pripadaju koalicijskim snagama. Ponuda je bogata, od kašmirskog platna, drvenih rezbarija, sablji i starih kubura, štitova, srebrnine, šarenih svilenih tepiha, do metalnih i kamenih figurica ili kamenih šahovskih garnitura u različitim bojama. Osim proizvoda iz lokalne kućne radinosti, tu je moguće kupiti i rukotvorine pristigle iz Nepala, Pakistana, Kine, odnosno iz svih afghanistanskih regija i susjednih ze-

malja. Osim malih kontejner-trgovina u kampovima, u svakom kampu je jednom tjedno veliki bazar. Tada se postavljaju štandovi i stolići ili se roba za prodaju jednostavno složi na zemlju. Cijene na bazaru nisu fiksne te prodavači često startaju s dva do tri puta većom cijenom od one koja bi u konačnici za njih bila još uvijek prihvatljiva. Vješti-

na, ili bolje rečeno umjetnost cjenkanja, ovdje se razvije u vrlo kratkom vremenu, jer se sve rješava tom malom psihološkom igrom nadmudrivanja. Lokalci su u tome verzirani do kraja, čak poznaju specifičnosti pripadnika različitih kontingenata. Znaju pozdraviti na više jezika, a čim vide odoru koju nosiš, početna cijena je formirana. Znaju brzo procijeniti kupovnu moć pripadnika bilo kojeg kontingenta, te u svakom slučaju uvijek nakon obavljenе kupovine odlaziš zadovoljan zbog iluzije da si ti odredio konačnu cijenu, iako ti logika govori suprotno.

Tu je i atelje koji drži Abdul Ghafor Sarwary, zajedno sa svojim učenikom Sahel Ahmadom. Taj mladić mi je ispričao kako je slikarstvo naučio u Pakistanu, pa dodaje da je u posljednjih godinu i pol dana naslikao više od 500 portreta, uglavnom narudžbi pripadnika ISAF-a, a koje je slikao uglavnom na temelju fotografija. Novac koji je tako zaradio ulazio je u kupnju auta, naravno Toyote, jer ta marka automobila ovdje je neizbjegna.

Abdul se rado pristao fotografirati sa svojim učenikom uz zajedničke likovne uratke čuvši da bi slika mogla biti objavljena u hrvatskom vojnom časopisu.

Upoznavanje prethodnice sa zadaćama

Zivost u kamp, koju sam na početku spomenuo, donio je dolazak prethodnice V. kontingenta, koji bi nas za koji dan u potpunosti trebao zamijeniti u misiji. U sklopu prethodnice stiglo je 13 časnika i dočasnika, predvođeni zapovjednikom novog kontingenta, bojnikom Tihomirom Zebecom. Ti časnici su predviđeni za preuzimanje ključnih dužnosti, kako u multinacionalnoj satniji vojne policije u KMNB-u (Kabulska multinacionalna brigada), ili dužnosti unutar našeg kontingenta, tako i dodijeljenih stožernih dužnosti u KMNB-u i u Zapovjedništvu ISAF-a. Stoga ovih dana ima dosta aktivnosti oko upoznavanja pridošlih kolega s navedenim poslovima i situacijom u našem području odgovornosti. Uz prethodnicu u kraći posjet stigla je i radna skupina MO i GS-a OSRH radi ekspertize stanja specijalističke vojne opreme koja se proizvodi u RH za potrebe misije te stanja vozognog parka, BOV-ova i ostalih MTS-ova, logističke prosudbe, itd. Ta skupina, koju predvodi bojnik Boženko Đevoić, također ima zadaće u svezi s hrvatskim preuzimanjem zapovjedništva multinacionalne satnije VP KMNB-u, što je planirano za sredinu ožujka 2005. ■

Slikar Abdul sa svojim učenikom

Drugo lice Kašmira

Oko Muzaferabada planine su se sručile na puteve, Srinagar je opkoljen snijegom, čudljiva Himalaja je podivljala i tamo, u podnožju, na jugu, gdje su se putevi do sada činili pitomi, kiše su ih pretvorile u neprohodno blato. Crne vijesti sustižu jedna drugu. Hoće li itko zapovjediti Kašmiru da prestane...

Iz Indije Davor ČULJAK

Kašmir nam je pokazao svoje drugo lice. Nebo se otvorilo, bujice se razbudile i počele gutati ceste i otimati živote. Oko Muzaferabada planine su se sručile na puteve. Srinagar je opkoljen snijegom, čudljiva Himalaja je podivljala i tamo, na jugu, u podnožju, gdje su se putevi do sada činili pitomi, kiše su ih pretvorile u neprohodno blato. Crne vijesti sustižu jedna drugu. Trideset mrtvih, pedeset mrtvih. Hoće li itko zapovjediti Kašmiru da prestane..... Golema je cijena ljepote koja će doći s proljećem. Govorim Kašmiru kako je Hrvatska lijepa i gostoljubiva. I blaga kao brižna mater i kada se u njoj bijele snjegovi i lijevaju kiše.

Posjet miroljubive skupine

Dan solidarnosti s ljudima Kašmira. Dolazi vozač, donosi mi nepotpisanu ceduljicu na kojoj lošim engleskim piše da će nas u deset posjetiti miroljubiva skupina. Priuštili su nam barem sat nestrpljenja, kao na velikim koncertima kada čekaš da svirka počne. Oko jedanaest povjilo se njih tridesetak s transparentima uglavnom na urduu, i TV kamerama, sa spremlijenim govorom svog vode. Predstavio se kao umirovljeni brigadir, vođa skupine koja bi se željela vratiti kući, s one strane granice, koja nije zadovoljna kako to UN radi i koja već godinama dolazi ovdje prosvjedovati. Sve je, naravno, bilo podređeno njegovom nastupu, pitanja, prijeteći prst, galama, fokus kamere, transparenti točno iza njega. Valjda nije očekivao kontranapad protupitanjima, pa se pomalo počeo gubiti. Onda je iz mase, kako to obično biva, isplivao

stvarni autoritet, s kojim se dalo lijepo razgovarati. Pamet je uvijek negdje u raji. Kaže, donijeli su peticiju. Kažem mu da ako je tako, postoje pravila kako se to radi. Od dva do pet predstavnika koji je uručuju,

■ Tridesetak lokalnih stanovnika prosvjeduje

napisana na engleskom, naslovljena na generalnog tajnika UN-a s potpisom barem jednog predstavnika legitimne organizacije. Tada su se njih dvojica malo izdvojila naprijed, a ostali su se povukli jedan korak, i uručili su mi svoj prosvjed koji će preko UNMOGIP zapovjedništva biti poslan u New York. Razgovor, pun iskri i žaoka, ipak smo na koncu začinili s malo smijeha. Ljude treba uvjeriti da je najvažnije da slave život, kaže Mahboob.

S jedinom kršćanskom obitelji u kvartu

Mubarak nas dočekuje na početku ulice. Pozdravljamo se pakistanski, naslanjam se desnim ramenom na njegovo desno rame uz zagrljav. Onda rukovanje. Susjedi ispred loše osvijetljenih radnji i kućnih ulaza radoznalo nas gledaju. Saginjem glavu da uđem kroz vrata. Sa stropom niz zidove curi kiša. Poneka metal-

na posuda na podu i krevetu, u koje ravnomjerno bubnjaju kapi. Majka mu leži izmorena, sklopjenih očiju, iscrpio je posljednji napad astme. Brat i snaha su za večeru pripremili valjda sve što su imali. Njihova skučena soba, jedna od dvije prostorije koje čine stan, ujedno je i blagovaonica. Iz natkrivenog dvorišta u kojem se još nešto kuha na štednjaku na drva i iz kojeg se ulazi u ostala tri stana u kojima žive obitelji očeve braće, čuje se dječja graja. Svi su posjedali na jednu stranu bračnog kreveta, nasuprot nas. Poviše uzglavlja križ. Donose album sa svog nedavnog vjenčanja i otvaraju stranicu na kojoj se smije Igor, njihov najvažniji gost. Mubarak kazuje da će se i on oženiti čim uredi tavan, već mu je dvadesetdevet. A zaručnica mu radi u protestantskoj bolnici i voli je još od malih nogu i nikada neće prestati. Ona je kćerka njegovog ujaka. Kažem mu da mu je ona najbliži rod i da tako nešto nije pojmljivo kod nas. Smije se. Nema problema. Ne bi smio oženiti na primjer kćerku svoga strica, ali kćerku majčinog brata, to je ovdje sasvim u redu. Dolazi najmlađi brat, ispričava se zbog zamašćene majice, bicikli su mu posao i ljubav. Otac poteže iz povelike čaše crno vino koje sam donio, ispija naiskap. Pali cigaretu drhtavom rukom, a s lica mu ne silazi osmijeh. Glas imama odjekuje pomiješan s bukom mopa koji prolaze mahalom, kao da moli u sobi ove jedine kršćanske obitelji u kvartu.

Svi smo mi različiti, ali to što većeras sjedimo ovdje i nazdravljamo u ime Njegovo, dokaz je da On postoji, rekao bi Mahboob. ■

Nova stranica života u misiji

Prošao je i treći mjesec boravka u misiji. I pitam se: "Zaista... već?" Da! Koliko god mislimo da vrijeme sporo prolazi, ipak prolazi. Obično nakon tri mjeseca čovjek se osjeća nekako... jednostavno dobro! Kao pobijedio je! Zapravo sretan je jer je prošao u stvari najteži dio misije

Iz Liberije Dražen BARTOLAC

Prvih tri mjeseca sve je novo, od posla, okoline, pa ako hoćete i put kog opstanka vezanog za mnoge opasnosti, problematičnu prehranu, smještaj, zdravlje, itd. U tom razdoblju svaki dan nosi nešto novo i ne možete se jednostavno opustiti i reći: Ma, lako ću ja to. Koliko god bili pripremljeni za misiju - ipak je sve novo. Pa i posao, tj. način rada i pravila ponašanja. Informacije koje dobijete od prethodnika uglavnom vrijede samo za posao tj. SOP (standardne operativne postupke), a za sve drugo krećete iz početka, gradite svoj imidž. I to je dobro. U tome vam nitko ne može pomoći i dati formulu uspjeha. Zapravo, to je svojevrstan test kroz koji je dobro prolaziti u radu. Testirati sami sebe. U tom razdoblju stvaraju se prijateljstva koja traju u misiji pa obično i nakon misije kroz e-mail kontakte. I to je važno - uspjeti stvoriti krug pravih prijatelja s kojima ćete ipak raditi i živjeti godinu dana. Što je krug veći, lakše je, a na kraju misije osjećat ćete se zadovoljniji.

Uvijek netko dolazi i odlazi

U Operativnom odjelu, gdje radim, prošli su tjedan završili misiju Paul iz Velike Britanije i Alex iz Ukrajine. S njima sam u uredu proveo prva tri mjeseca. Lijepo je bilo upoznati te ljude, njihov način rada, običaje, navike... A odlazak, tj. rotacija ljudi, neminovna je. To je real-

Zajedničke fotografije prije redovite smjene

nost svake mirovne misije. Uvijek netko odlazi i dolazi. Znam da će mi nedostajati njihovo *Good morning* ili Dobri rano svako jutro, ali što se tu može. Kao što sam već pisao o našim običajima u operativi, napravili smo im službeni ispraćaj u restoranu. A dan prije odlaska iz misije Paul je pozvao Šimu i mene na privatni *party* koji je priredio za naruči krug prijatelja u svojoj kući. I upravo tu, dan prije odlaska, mogli su se čuti riječi koje je svatko nosio u sebi u proteklom razdoblju. A iznesene su vojničkim rječnikom. Zapravo, riječi i nisu bile potrebne jer smo dobro znali što osjećamo. Ali izgovorene su s nadom u ponovno viđenje negdje i nekada.

I sada, nakon tri mjeseca, okreće se nova stranica misije, a ona bi trebala biti, nadam se na temelju iskustva, ljepša, tj. manje stresna. Počinje jedno ustaljeno životno i radno razdoblje. Možemo si organizirati život kvalitetnije, zdravije i s više sadržaja. Mnoge stvari su poznate, ne bi trebalo biti iznenadenja i veli-

kih troškova, a i najvažnija aktivnost - priprema odlaska kući, došla je na red. E, to nije lako. Mnoge stvari vežu jedna drugu. Prvo treba isplanirati s obitelji dolazak kući, zatim usuglasiti želje kolega o odsustvu s posla, pa ispuniti pismani zahtjev za odlazak na odmor i čekati odobrenje s dvije razine, pronaći najbolju opciju puta, rezervirati kartu, ispuniti pismani zahtjev

za podizanje novca kojim ćemo platiti kartu (stoji oko 1700\$) i napokon, na kraju, kupiti kartu. A kada je karta "v žepu", to znači da vam je ostalo još 20-ak dana do odlaska kući. Joj, tko će to dočekati!

Jedna od dobrih strana odlaska u misiju na dužnost stožernog časnika jest što možemo imati više dana odsustva iz misije. Dok smo kao MILOB-si u prošloj misiji mogli biti odsutni iz misije maksimalno 21 dan s putom, sada, kao SO (*staff officer*), imamo gotovo dvostruko više slobodnih dana. S tim da ih se uz pismani zahtjev može dobiti tri mjeseca unaprijed ili uz specijalni zahtjev šest mjeseci unaprijed. Što znači, ako netko odluči ići kući nakon 6 ili 7 mjeseci, može uz pismani zahtjev zatražiti 5 ili 6 mjeseci unaprijed "zarađene dane" te skupiti - dobiti za cijelu godinu provedenu u misiji 30 dana slobodno, ne računajući vikende. A to znači - biti odsutan iz misije oko 40-ak dana s putom. Pa nije loše, ali treba raditi i ipak to zaraditi - izdržati. ■

Sedmo prvenstvo OSRH u biatlonu i skijaškom trčanju

Ponovno najbolji pripadnici V. korpusa

Prvenstvo OS RH u biatlonu i skijaškom trčanju proteklo je u natjecateljskom fer i prijateljskom ozračju, a najbolje rezultate u obje discipline i ove su godine, potpuno očekivano, ostvarili pripadnici V. korpusa HKoV-a

Napisala i snimila Leida PARLOV

Sedmo prvenstvo OS RH u biatlonu i skijaškom trčanju održano je od 17. do 19. veljače u biatlonском centru Zagmajna u Mrkočplju, nedaleko od Delnica. U ovogodišnjem je natjecanju sudjelovalo osamdesetak pripadnika HRM-a, V. korpusa, bojne za specijalna djelovanja, 350. VOb, 1., 2. i 4. gardijske brigade i 351. VOs, okupljenih u 12 ekipa, što je, kada je riječ o broju natjecatelja, velik pomak u odnosu na prošlogodišnje prvenstvo. To govori u

prilog tome da se u oružanim snagama ipak počelo pridavati više pozornosti sportskim disciplinama koje se tretiraju kao temeljne vojničke vještine te zauzimaju posebno mjesto u vojnem sportu, a zastupljene su u svim vojskama svijeta.

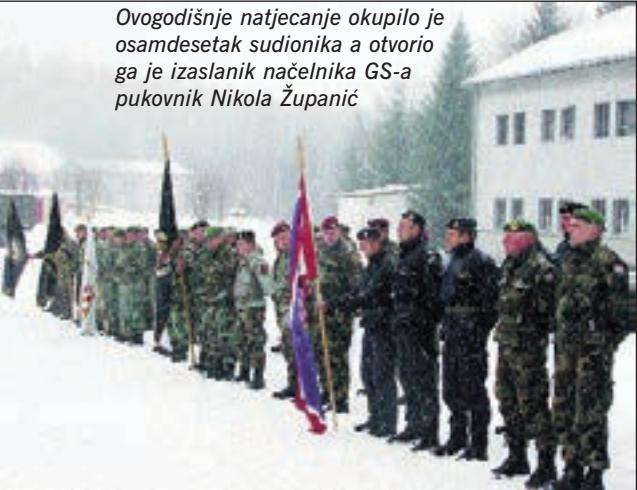
Organizator natjecanja bila je bojna za specijalna djelovanja. Tijekom priprema, koje su započele 13. veljače, i samog natjecanja, natjecatelji su bili smješteni u delničkoj vojarni "Drgomalj". Bojna za specijalna djelovanja i ove se godine pokazala kao iznimno dobar organizator i domaćin, a njezini su pripadnici tijekom cijelog natjecanja pružali sve potrebne informacije i pomoći, kako natjecateljima tako i posjetiteljima koji su pratili natjecanje, pa naravno i nama novinarima. Pune ruke posla, pogotovo kada je riječ o suradnji s novinarama, imao je satnik Davor Grgić.

Svečano otvorenje upriličeno je 17. veljače u vojarni "Drgomalj". U ime organizacijskog odbora natjecateljima

se obratio njegov predsjednik bojnik Tomislav Grgurović, zamjenik zapovjednika bojne za specijalna djelovanja, koji je kazao kako se i tim prvenstvom daje neposredni doprinos razvoju sporta i sportske kulture kao neprijepornim vrijednostima i sastavnim odrednicama života i rada svake postrojbe. Istaknuo je i kako je to prigoda da svaki natjecatelj pokaže svoju izdržljivost, brzinu i vještinu u nastupu te da su takvi susreti i prigoda za međusobno druženje i stjecanje novih prijateljstava.

Prvenstvo je otvorio izaslanik načelnika GS-a OS RH pukovnik Nikola Županić, zapovjednik bojne za specijalna djelovanja, koji je svima prenio pozdrave načelnika GS-a i njegovo uvjerenje da će prvenstvo proteći u sportskom i natjecateljskom duhu, jer je sport neizostavni segment koji povećava bojnu spremnost pripadnika OS RH. Pukovnik Županić je istaknuo i da su se naši vojnici iskazali kao borci u Domovinskom ratu, a sada, u miru, ravnopravno sudjeluju u mirovnim misijama zajedno s drugim vojskama svijeta, te da je fizička pripremljenost i spremnost pripadnika

Ovogodišnje natjecanje okupilo je osamdesetak sudionika a otvorio ga je izaslanik načelnika GS-a pukovnik Nikola Županić

OS-a RH iznimno važna i za uključenje Hrvatske u NATO. Na otvorenju su bili i predstavnici lokalnih vlasti, a sve je natjecatelje blagoslovio i zaželio im sretno i uspješno natjecanje i delnički župnik monsinjor Stanislav Kovačić.

Nakon otvorenja, natjecatelji, gosti i novinari uputili su se u biatlonski centar Zagmajna, koji je od delničke vojarne udaljen oko pola sata vožnje, naravno u zimskim uvjetima. Vrijeme do početka natjecanja iskoristili smo da se bolje upoznamo sa stazom i pripremama koje su prethodile natjecanju. Od pukovnika Županića, koji je i predsjednik Odbora za biatlон Hrvatskog skijaškog saveza, doznali smo da je biatlonski centar Zagmajna jedini takav u Hrvatskoj sa stazama koje udovoljavaju svim propisima Međunarodne biatlonske federacije (IBU) i ima sva potrebna odobrenja za rad, te ispunjava sve uvjete i za održavanje međunarodnih natjecanja. U uređenju centra, koji je u funkciju stavljen prije godinu dana, sudjelovala je i Hrvatska vojska, a dobra suradnja s lokalnim vlastima nastavila se i dalje tako da u centru pripadnici Hrvatske vojske treniraju, a tamo provode i jedan dio obuke. Pukovnik Županić se nada da će se sljedeće godine kod nas organizirati i međunarodno vojno prvenstvo u biatlonu i skijaškom trčanju, što bi svakako bila dobra prigoda za razmjenu iskustava s drugim vojskama. Prema njegovim riječima dobra suradnja se ostvaruje sa slovenskom vojskom, koja ima jaku biatlonsku ekipu, a zanimljivo je da su biatlонci u sloven-

Biatlonski centar Zagmajna jedini je takav u Hrvatskoj, sa stazama koje udovoljavaju svim propisima Međunarodne biatlonske federacije (IBU) i ima sva potrebna odobrenja za rad, te ispunjava sve uvjete i za održavanje međunarodnih natjecanja

skoj vojsci ujedno i članovi civilne slovenske reprezentacije.

Staza na kojoj se održavalo natjecanje, kao i strelište, bili su dobro uređeni i ogradieni. Na uređenju staze intenzivno se, gotovo danonoćno, radovalo tri dana, a organizatorima su na ruku išle i vremenske (ne)prilike, ia-

kilometara dugoj stazi. Biatlon je, iako u sjeni popularnijih skijaških sportova, iznimno atraktivan sport

koji u sebi uključuje dvije discipline, i to: skijaško trčanje i strelištvo, a kako nam je rekao pukovnik Županić, spada u kategoriju nordijsko-streljačkih sportova. Propozicije po kojima se održava biatlonsko natjecanje zanimljive su, ali i zahtjevne.

Podjednako je bitno i dobro trčati i precizno gađati, jer se svaki promašaj "nagradaže" kaznenim bodovima koji utječu na konačni rezultat. U natjecanju su sudjelovale četveročlane momčadi, a natjecatelji su skijali slobodnim stilom. Pet kilometara duga biatlonska utrka uključivala je dva gađanja, i to jednom iz ležećeg, a drugi put iz stojećeg stava. I ove su godine najbolje rezultate postigli, sad već možemo reći tradicionalno, pripadnici V. korpusa HKoV-a, koji su osvojili prvo i drugo mjesto, dok je treće mjesto osvojila momčad 2. gardijske brigade.

Natjecanje iz skijaškog trčanja održano je 19. veljače, također na pet kilometara dugoj stazi. Riječ je o pojedinačnom natjecanju, a prva tri vođeća mjesta osvojili su pripadnici V. korpusa.

I na kraju, možemo samo zaključiti da je ovo bilo još jedno sportsko natjecanje koje je proteklo u prijateljskom i fer ozračju, a domaćinima, bojni za specijalna djelovanja, sve pohvale na dobroj organizaciji natjecanja. ■

Biatlon ekipno:

1. V. korpus HKoV-a
2. V. korpus HKoV-a
3. 2. gardijska brigada

Skijaško trčanje pojedinačno:

1. nadnarednik Alenko Bolkovac,
V. korpus HKoV-a
2. nadnarednik Mladen Porubić,
V. korpus HKoV-a
3. narednik Dragan Naglić,
V. korpus HKoV-a

ko je, kako to obično biva, bilo i problema. Naime, na južnoj strani staze se topio snijeg pa ga je trebalo navoziti. Ipak, najvažnije je da je sve uređeno kvalitetno i na vrijeme.

Prvoga dana natjecanja na rasporedu je bilo momčadsko natjecanje iz biatlona na pet

Podjednako je bitno i dobro trčati i precizno gađati, jer se svaki promašaj "nagradaže" kaznenim bodovima koji utječu na konačni rezultat

U SzOP-u Požega održano natjecanje za najboljeg vojnika HKoV-a

Titula najboljeg pripala Dinku Kneževiću

Kao rezultat kvalitetne organizacije, dobre uvježbanosti ročnika i požrtvovnosti njihovih obučavatelja, na natjecanju za najboljeg ročnika HKoV-a pobjednici u ekipnoj konkurenciji bili su vojnici iz SzOP-a Šibenik-Sinj, dok je titulu najboljeg vojnika ponio Riječanin Dinko Knežević iz SzOP-a Pula

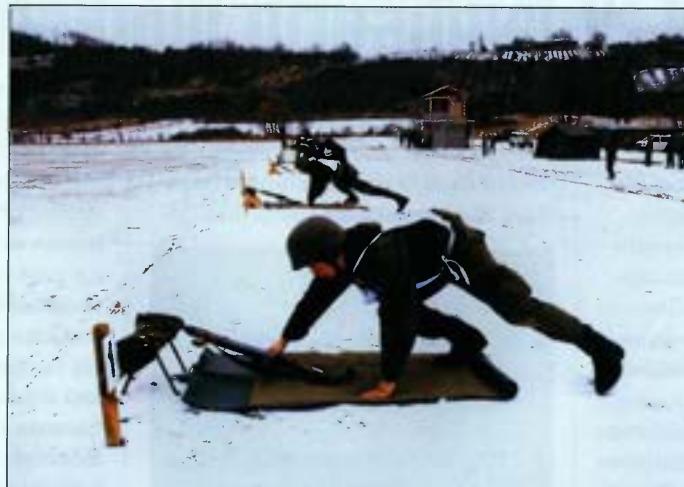
Andreja DEČAK, snimio Dubravko KOVAC

Usredištu za obuku pješaštva ročnih vojnika u Požegi od 13. do 17. veljače održano je natjecanje za najboljeg i najspremnijeg vojnika 4. naraštaja 2004. temeljne i specijalističke vojne obuke na razini HKoV-a. Cilj je natjecanja da se kvalitetnom selekcijom i praćenjem rada odaberu i nagrade najbolji ročni vojnici kroz provjeru znanja i vojničkih vještina u zadaćama temeljne vojne obuke. Pravo nastupa na održanom natjecanju imali su vojnici koji su osvojili prva tri mesta na natjecanjima u postrojbama HKoV-a, a testirani su njihova tjelesna pripremljenost, kao uvjet za pristup natjecanju, usmena provjera znanja iz općevojnih predmeta, te praktična uvježbanost vojnika u temeljnim vojnim zadaćama. Potonje je bilo koncipirano u šest disciplina: rastavljanje i sastavljanje automatske puške (AP-M 70) na prostirki u normiranom vremenu, uporaba kompasa (određivanje smjera i kretanje zemljишtem prema zadanim azimutu), pružanje prve pomoći, izrada streljačkog zaklona za ležeći stav i postupak na znak ABKO (atomska-biološko-kemijske opasnosti), način stavljanja zaštitne maske M-1 u zaštitni položaj, te pripremno gađanje automatskom puškom (AP M-70). Kroz navedeni, široki spektar provjere svoje su znanje i vještine iskušali vojnici iz 12 postrojbi, i to 1. korpusa 202. br.

PZO, 3. korpusa 201. br. PZO, 4. korpusa 4. gbr, SzOP-a Koprivnica, SzOP-a Pula, SzOP-a Požega, SzOP-a

Šibenik-Sinj, te pristožernih postrojbi HKoV-a - 33. inžbr, 16. trbr, 15. PO trb, 350. VOb i 50. bojne ABKO.

Nakon trodnevног vojničko-sportskog nadmetanja, ročnici su s nestrpljenjem iščekivali proglašenje pobjednika. Svečanost zatavaranja

natjecanja održana je 17. veljače u SzOP-u Požega u nazočnosti visokih vojnih dužnosnika predvođenih zapovjednikom HKoV-a general pukovnikom Marijanom Marekovićem.

Okupljenim natjecateljima, njihovim voditeljima te gostima obratio se zapovjednik Središta brigadir Alojz Tomašević. Ističući zadovoljstvo provedenim natjecanjem, koje je od početka do kraja održano u "fair play" duhu, brigadir Tomašević zahvalio je svima koji su sudjelovali u njegovoj provedbi. Kao rezultat kvalitetne organizacije, dobre uvježbanosti ročnika i požrtvovnosti njihovih obučavatelja, natjecanje za najboljeg ročnika HKoV-a polučilo je sljedeće rezultate: ekipno je 3. mjesto pripalo SzOP-u Požega, 2. mjesto zauzeli su ročnici SzOP-a Pula, dok su pobjednici bili

vojnici iz SzOP-a Šibenik-Sinj. Končni pojedinačni poredak bio je sljedeći: plasman na 3. mjestu pripao je Goranu Bradiću - SzOP Požega, 2. mjesto zauzeo je Andrija Efendić - SzOP Šibenik, dok je titulu najboljeg vojnik ponio Dinko Knežević - SzOP

Pula. Zapovjednik HKoV-a general pukovnik Marijan Mareković uručio je nositeljima prvih mjesta pehare, te iskreno čestitao na postignutim rezultatima. Čestitkama se pri-družio i zapovjednik ZI-O-a brigadir Marjan Biškić, napominjući kako vojnici trebaju biti ponosni na sudjelovanje na natjecanju koje ima svoju tradiciju.

Nakon uručenja spomenica i ostalim sudionicima natjecanja, general

Mareković napomenuo je kako postoje inicijativa za podizanje natjecanja na razinu cijelokupnih oružanih snaga, te je proglašio natjecanje završenim.

Nakon protokolarnog dijela, razgovarali smo s najboljim vojnikom Dinkom Kneževićem. Rođeni Riječanin, kojem je ostalo još tri mjeseca do odsluženja vojnog roka, skromno nam je rekao kako još nije svjestan pobjede. "Znam da sam imao dobre rezultate, a u tri discipline: prvoj pomoći, izradi zaklona i stavljanju zaštitne maske, imao sam najveći broj bodova. Na naš upit o mogućoj budućoj vojnoj karijeri, Dinko je priznao kako još o tome nije razmišljaо. "Do sada se nisam vidio u tome, ali možda me ovo iskustvo potakne da preispitam i tu mogućnost."

Ročnici na Gašincima

Nakon tri taborovanja u krugu vojarne, ročnici 53. naraštaja obučavani u koprivničkom središtu vrhunac obuke imali su od 31. siječnja do 6. veljače na vojnom poligonu Gašinci. Cilj taktičke obuke bio je integriranje svih do sada stečenih znanja i vještina vojnika pojedinaca u provedbi zajedničke zadaće desetine u obrani i napadu do postizanja zadanih standarda. Uz provedbu taktičke obuke, vojnici su proveli i planirana pri-

premna gađanja iz snajpera i strojnica, kao i bojna gađanja iz AP. Unatoč hladnoći i snijegu, motivacija vojnika bila je iznimno visoka te su ispunili sve zadane standarde.

Nakon zahtjevne obuke, slobodno vrijeme vojnici su uglavnom iskoristili za odmor u toplini bungalova, te međusobni

razgovor i razmjenu dojmova s obuke. Zbog vremenskih uvjeta, koji se nisu mijenjali tijekom cijelog taborovanja, o zdravlju vojnika vodila se posebna briga.

OJI

Visoka dočasnička škola u Zemunu

U sklopu provedbe planiranog programa izobrazbe u ZIO "Rudolf Perešin" u Zemunu, polaznici 3. naraštaja Visoke dočasničke škole iz Jastrebarskog, predvodeni zapovjednikom pukovnikom Ivicom Kriz-

manićem i prvim dočasnikom nadnarednikom Tihomirom Klasićem, posjetili su i postrojbu 93. zrakoplovne baze, gdje ih je primio zapovjednik, brigadir Ivan Gulišija. Prezentirajući povjesnicu i zadaće postrojbe, brigadir Gulišija je posebice istaknuo značenje i ulogu dočasnika u radu 93. Zb., koji su u velikom broju zastupljeni na dužnostima zrakoplovnih tehničara, kao i drugim poslovima potpore u letenju. Posjet je upotpunjeno i upoznavanjem tehnike u sastavu eskadrila, a tijekom boravka u Zemunu polaznici su posjetili i područja na kojima je izvedena akcija HV "Maslenica".

M. K.

Stažiranje u SzOP-u Koprivnica

Od 7. veljače do 4. ožujka polaznici 3. naraštaja temeljne izobrazbe kan-

će stažiranje u SzOP-u Koprivnica.

Nakon dolaska u Središte, polaznicima se obratio zapovjednik brigadir Filip Aračić, zašljevši im ugodan boravak u vojarni "Ban Krsto Frankopan". U kratkom govoru brigadir Aračić iznio je polaznicima plan aktivnosti tijekom stažiranja. Za četverotjednog stažiranja za rod pješaštva polaznici će se upoznati sa zadaćama i ra-

dom zapovjednika voda, didaktičkom i metodičkom pripremom za provedbu obuke s vojnicima, kao i s provedbom obuke u ulozi zapovjednika voda. U provedbi planiranih zadaća polaznike će voditi i usmjeravati njihovi mentorji (zapovjednici vodova), koji će sve vrijem pratiti njihov rad. Nakon stažiranja polaznici se vraćaju na nastavak školovanja.

OJI

didata za časnike rođova i službi HKoV-a provest

Dan Vojne kapelanie Blaženog Alojzija Stepinca

U Domu OSRH "Zrinski" u Karlovcu na blagdan blaženog Alojzija Stepinca obilježen je Dan Vojne kapelanie HKoV-a. Misu je uz 20 svećenika i vojnih kapelana predvodio generalni vikar Vojnog ordinarijata mons. Josip

Šantić. Nakon svete mise nazočnima se obratio zamjenik zapovjednika HKoV-a general bojnički Mladen Kruljac rječima dobrodošlice i zahvale za duhovnu skrb među vojnicima koju provodi vojni kapelan i dekan karlovačkog dekanata Andrija Markač.

Svetkovini Dana Vojne kapelanie nazočili su brojni pripadnici 33. inženjerijske brigade i 1. gardijske brigade Tigrovi, te dječatnici Zapovjedništva HKoV-a, kao i predstavnici MUP-a i grada Karlovca.

I.M.

Dočasnicima HRM-a uručene diplome

U Zapovjedništvu za izobrazbu i obuku HRM-a održana je svečanost pri-godom završetka izobrazbe polaznika 11. naraštaja Više dočasničke škole.

Svečanosti su nazočili zapovjednik ZIO-a HRM-a kapetan bojnog broda Robert Hranj, zamjenik zapovjednika brigadir Mile Budiša, izasla-

nik zapovjednika HRM-a brigadir Tino Mindoljević, nastavnici, instruktori i ostali djelatnici.

Glede postignutih rezultata vojničkog ponašanja i svekolikog zala-ganja, zapovjednik HRM-a pohvalio je narednika Igora Pavlova, zapovjednik ZIO HRM-a pohvalio je narednika

Damira Ivkovića, te zapovjednik Dočasničke škole narednika Tonča Matešana. Zapovjednik Dočasničke škole, satnik Boris Romac, uručio je polaznicima diplome o završenoj školi. Polaznici su postigli vrlo dobre rezultate a prosječna ocjena naraštaja je 3,94.

OJI

Nova kupola Warrior-a

BRITANSKA Agencija za obrambene nabave (DPA) sklopila je ugovor s tvrtkom CTA International vrijedan 6 milijuna funti koji pokriva integriranje kupole te tvrtke na borbeno vozilo pješaštva (BVP) Warrior.

Do prosinca 2006. CTA mora isporučiti Warrior opremljen novom kupolom, a vozilo mora do tada dovršiti sva testiranja i imati potrebna tehnička odobrenja za uporabu.

Riječ je o kupoli s dva člana posade opremljenoj novim topom CTWS kalibra 40 mm s teleskopskim strejljivom. Nova kupola će modernizirati Warrior koji sad ima kupolu s nestabiliziranim topom RARDEN kalibra 30 mm pa ne može precizno djelovati tijekom kretanja. Nova kupola ima napredni dnevni/noćni ciljnički sustav, top je stabiliziran pa može precizno djelovati i iz pokreta, a kupola se pokreće elektromotorima. Sve to omogućava djelo-

vanje protiv više ciljeva na većoj udaljenosti s povećanom preciznošću u odnosu na sadašnju kupolu.

Planirana je modernizacija dijela Warrior-a, a postoji mogućnost integriranja kupole i na neka vozila iz obitelji FRES. Riječ je o novoj generaciji borbenih vozila s naprednim konceptom koji će omogućiti fleksibilnost i učinkovitost kakvu ne nude današnja rješenja.

Inače tvrtka CTA International je nastala kao zajedničko ulaganje u jednakim omjerima tvrki Giat Indu-

stries (Francuska) i BAE Systems (U. Britanija) a ima sjedište u francuskom gradu Bourgesu.

I francuska agencija za obrambene nabave DGA sklopila je ugovor s tvrtkom CTA o isporuci bespсадne inačice kupole. Tu kupolu planiraju testirati na novom kotačnom BVP-u koji se razvija za francusku vojsku, oznake VBCI. Kupola bi se trebala integrirati i u novo vozilo-demonstrator s hibridnim dizelsko-električnim pogonom.

M. PETROVIĆ

Ruskom zrakoplovstvu predani prvi Su-27SM

POTKRAJ prosinca prošle godine ruskom ratnom zrakoplovstvu predano je prvih sedam borbenih aviona Su-27SM, a tijekom ove godine očekuje se primopredaja još sedamnaest aviona. Riječ je o moderniziranoj inačici borbenog aviona Su-27S, kojem su znatno poboljšani avionika, ergonomija kokpita, pouz-

danost, letne performanse aviona, sniženi su troškovi održavanja, produljen je životni vijek aviona, a omogućeno je i nošenje novog, odnosno poboljšanog zrakoplovnog naoružanja.

Novom avioni-kom znatno su poboljšani algo-

ritmi sustava upravljanja oružnim sustavima zrak-zrak i zrak-zemlja, a radarskom sustavu je, uz povećani domet, poboljšana i preciznost zahvata. Uz projektil R-77 modernizirani Suhoj može nositi i projektil H-31P, H-31A, H-29T (TE), H-29L, odnosno navođene bombe KAB-500K i KAB-1500Kr. Također, ugrad-

njom nove elektroničke opreme znatno je poboljšano i preživljavanje Su-27SM na bojištu.

Prema najavama čelnika tvrtke Suhoh tijekom ove godine počet će isporuka moderniziranih inačica aviona Su-24M2, Su-25SM, te novih višenamjenskih borbenih aviona Su-34. Tijekom prošle godine tvrtka Suhoh je uz 7 aviona Su-27SM isporučenih ruskom ratnom zrakoplovstvu (za iznos od 35 milijuna američkih dolara) isporučila Kini 24 aviona Su-30MK2 (vrijednost od jedne milijarde američkih dolara), Vijetnamu 4 aviona Su-30MK2V (za 110 milijuna američkih dolara). Indiji je isporučeno 10 aviona Su-30MKI (za 350 milijuna američkih dolara), plus četiri kontingenta komponenti namijenjenih za licencno sklapanje aviona (iznos se procjenjuje na oko 120 milijuna američkih dolara).

I. SKENDEROVIC

Testiran prvi laser JDAM

POTKRAJ siječnja američko ratno zrakoplovstvo (USAF) u zrakoplovnoj bazi Eglin na Floridi uspješno je obavilo

prvo vježbovno testiranje nove inačice JDAM-a. Riječ je o modificiranom sustavu navođenja projektila koji postaje sustave navođenja

GPS/INS kombinira sa zemaljskim laserskim označavanjem mete. Za potrebe testiranja prilagođena je GBU-38 inačica JDAM-a, a kao zrakoplovna platforma odabran je borbeni avion F-16.

bila udaljena oko 6 km.

U USAF-u su vrlo zadovoljni s novom inačicom, posebice jednostavnosću i lakoćom integriranja novog sustava na postojeće JDAM-e. Također, ističu kako nije

Odbacivanje JDAM-a obavljeno je s visine od 7600 m, a gađana je meta koja je

potrebna prilagodba softvera u avionima, a istodobno je postignuto znatno povećanje preciznosti navođenja, odnosno pogotka, kako nepokretne tako i pokretne mete.

I. SKENDEROVIC

Poljske modernizacije

REMONTNI zavod WZM-5 poljskog ministarstva obrane predstavio je dva modernizacijska projekta, u suradnji s njemačkom tvrtkom *Rheinmetall Landsysteme* koja je isporučila jednočlanu kupolu E8 s topom kalibra 30 mm. WZM-5 vjeruje kako je kupola E8 idealna kako za domaće potrebe, tako i za moguće strane kupce.

Prva modernizacija je kotačni oklopnijak Rys pogonske konfiguracije 8x8. Rys je ustvari obnovljeni stari oklopnijak SKOT/OT-64 i trebao bi služiti kao međurješenje dok se ne isporuče novi oklopniaci Patria AMV (poljsko ime Rosomak) pogonske konfiguracije 6x6 i 8x8.

Rys je zamišljen kao višenamjenska platforma za izradu zapovjednog vozila, vozila za paljbenu potporu, izvidničkog ili logističkog vozila. Temeljna inačica ima masu od 17,5 tona, a dostupne su i dodatne oklopne ploče poljske proizvodnje za povećanje oklopne zaštite. Inačica opremljena kupolom E8 namijenjena je ponajprije izvozu.

Druga modernizacija je Puma, ustvari je riječ o starom borbenom vozilu pješaštva BMP-1 s kupolom E8.

Da bi BMP-1 postao Puma potrebno je provesti 18 većih unaprijeđenja, uključivši izmjene na ovjesu, gusjenicama, elektroničkoj opremi, ergonomiji, NKB zaštiti.

WZM-5 se nuda kako će poljsko ministarstvo obrane kupiti 250 do 300 vozila Rys. Računa se i na moguće izvozne poslove jer je proizvedeno ukupno više od 10 000 oklopnjaka SKOT/OT-64. Većinom su u državama članicama bivšeg Varšavskog ugovora, ali dio tih vozila je izvezen i u Alžir, Angolu, Kambodžu i Urugvaj. Poljaci se nadaju kako bi bar dio današnjih korisnika

oklopnjaka SKOT/OT-64 mogao pokazati interes za modernizaciju na standard Rys.

Slična je situacija i s gusjeničarom BMP-1. Mnoge države u istočnoj Europi, na Bliskom istoku, u Africi i Aziji još ga imaju u naoružanju i neke od njih će vjerojatno biti zainteresirane za modernizaciju kako bi mu produžile radni vijek. Osobito ako se uzme u obzir kako je cijena novog borbenog vozila pješaštva najmanje 2 milijuna USD. U takvoj su situaciji modernizacijski paketi privlačna, jeftinija alternativa.

M. PETROVIC

M113 s dodatnim oklopom

IZRAELSKO ministarstvo obrane sklopio je ugovor s izraelskom tvrtkom IMI o modernizaciji oklopnih transporterera M113. Modernizacija obuhvaća postavljanje novog oklopa L-VAS (*Light-Vehicle Armour System*) te neke preinake na motoru.

Modernizacija, ustvari pojačavanje oklopne zaštite, odgovor je na sve veću ranjivost standardnog M113 na moderne protuoklopne bacače. Prošle je godine u nekoliko incidenata u pojusu Gaze nastradalo nekoliko transporterera M113.

Vojska je nakon toga ograničila uporabu M113 i u opasna područja šalje samo teške oklopne transporterere Puma (nastao na osnovi tenka Centurion) i Achzarit (na osnovi T-55).

No, time nije riješen problem slabe oklopne zaštite transporterera M113, a rješenje je modernizacija koja će taj transporter učiniti otpornijim. Uporabljen je mješoviti aktivni i pasivni oklop. Kao dopuna ak-

tivnom (ERA) oklopu postavljen je i pasivni koji se sastoji od slojeva pancirnog čelika, gume i keramike. Oklop štiti od streljiva do kalibra 14,5 mm i od kumulativnih projektila ručnog bacača RPG-7.

Modernizacija će povećati masu transporterera za 3 tone pa će se ojačati motor, s 210 na 175 KS, a unaprijedit će se i ovjes, prijenos te kočnice. Zamijenit će se i upravljački sustav pa će se umjesto upravljač-

kih poluga postaviti volan. Planira se modernizacija nekoliko stotina transporterera, spominje se brojka od oko 500 vozila.

Tvrta ozbiljno računa i na mogućnost prodaje modernizacijskog paketa američkoj vojsci koja također ima veliki broj transporterera M113. Vjeruju kako će i njima trebati veći stupanj zaštite, osobito u svjetlu angažmana u Iraku.

M. PETROVIĆ

Prvi španjolski EF-18 MLU operativan

NA PRIGODNOJ ceremoniji u Getafeu između predstavnika tvrtke EADS Military Aircraft te španjolskih civilnih i vojnih dužnosnika

obavljena je primopredaja prvog aviona EF-18 MLU potkraj siječnja. U španjolskom ratnom zrakoplovstvu ističu kako je to veliki trenutak

za njih jer je program modernizacije borbenih aviona F/A-18 jedan od najvažnijih programa kojim su znatno povećane operativne mogućnosti njihovog ratnog zrakoplovstva. Program kojim je započet proces modernizacije 67 španjolskih Horneta pokrenut je krajem 2003., a procjenjuje se kako vrijednost tog projekta iznosi oko 186 milijuna eura.

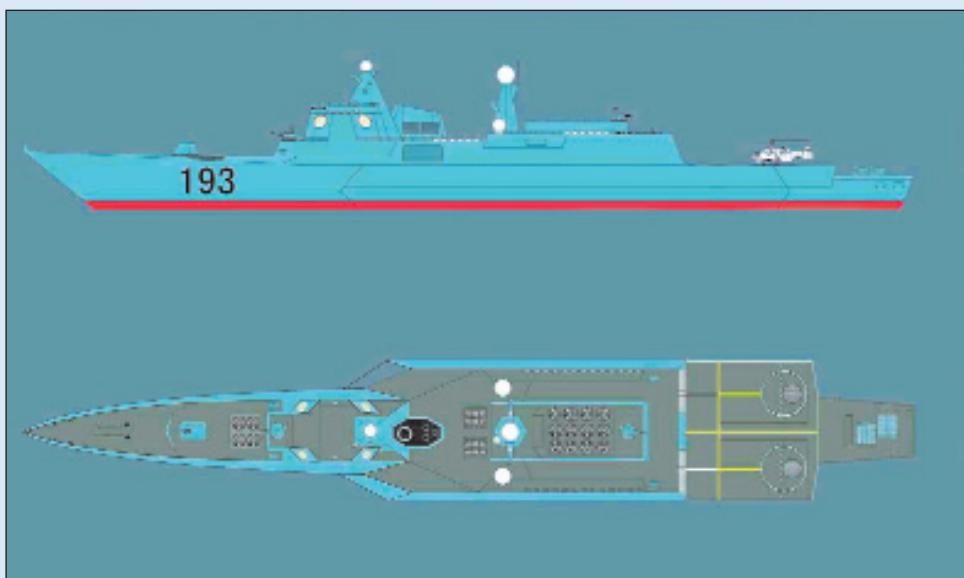
Modernizacija španjolskih Horneta obuhvatit će ugradnju dva nova višenamjenska prikaznika, novo taktičko računalo, novi procesor za bržu obradu podataka, novi komunikacijski uređaj (Have-Quick II), inercijski GPS navigacijski sustav, prilagodbu pilotske kabine te vanjskih svjetala za *Night Vision System*, novi digitalni *Mission Recorder*, te novi IMD (*Improved Data Modem*).

I. SKENDEROVIC

Novi brodovi kineske ratne mornarice

Tomislav JANJIĆ

UBRZANI razvoj kineske ratne mornarice, koji se dogodio u posljednje dvije godine gradnjom i uvođenjem u operativnu uporabu dvije nove klase razarača i nove fregate, potaknuo je nove špekulacije da se priprema gradnja i drugih, još većih i modernijih brodova. Uz dugogodišnje najave kako se priprema ili je već u tijeku gradnja prvog kineskog nosača zrakoplova pojavila se i tvrdnja da je u brodogradilištu Dalian Shipyard započela gradnja prve kineske krstarice. Crtež koji se pojavio uz tekst prikazuje veliki ratni brod vrlo napredne trimaranske konstrukcije. Radarska oprema i naoružanje gotovo su istovjetni s onom na razaračima klase Lanzhou. Na bočnim stranama zapovjednog mosta nalaze se četiri pločaste antene radara za

brodskih projektila krstarica je dobita dva topnička sustava Type 730. Ostavljen je prostor za prijam dva helikoptera, a krma je rezervirana za lansere protubrodske projektila. Iako se taj crtež čini kao naučna

fantastika isto su tako, prije nešto više od dvije godine primljeni i prvi crteži koji su vjerno najavljivali razarače klase Lanzhou.

Novi raketni čamci

U međuvremenu nastavlja se gradnja novih kineskih raketnih čamac (vidi HV br. 108). Dosad je zamijećen čamac s oznakom 2211 i jedan s prekrivenom oznakom, najvjerojatnije 2212. Pojavile su se i procjene temeljnih značajki. Puna istisnina, po tim procjenama, im je 220 tona. Dugački su 42,6 metara, široki 12,2 m i imaju gaz 1,5 m. Pogon im, navodno, osiguravaju dva dizelska motora snage 6865 KS (5,1 MW). Maksimalna im je brzina 36 čvorova. Naoružani su s četiri protubrodska projektila nepoznatog tipa. Na pramcu imaju jedan šestercijevni top kalibra 30 mm. Posadu čini 12 časnika i mornara.

kontrolu zračnog prostora i navođenje protuzračnih raketa, a na dva radara su kupole s radarima namijenjeni kontroli zračnog prostora i površine mora, te ranom otkrivanju protubrodskih projektila koji lete nisko iznad površine mora. Na brodu je čak 16 vertikalnih lansera raketa protuzračnog sustava, svaki s po šest raketa. Za blisku obranu od protu-

Identifikacija bioloških ratnih agensa

Prošlo je dosta vremena od onog fatalnog jutra 11. rujna 2001. kada su terorističkim djelovanjima napadnuti ciljevi u New Yorku i Washingtonu. Nakon tog dana stalno se govori da ništa više neće biti kao prije. I tomu je doista tako. Posebice stoga jer se nad svijet nadvila prijetnja uporabe oružja za masovno uništavanje, a u posljednje vrijeme to je osobito aktualno glede biološkog oružja

Ankica ČIŽMEK

Za detekciju i identifikaciju bioloških ratnih agensa razvijeno je mnoštvo strategija, no svaka od njih ima neka (nekad velika i znatna) ograničenja.

Godinama se o biološkim agensima razmišljalo kao o oružju koje će biti uporabljeno na nekim "dalekim" bojištima i borbama. Kao rezultat toga, kasnih šezdesetih godina SAD su razvijale program detektora temeljenih na fluorescenciji.

Sve se to promjenilo tijekom 1991. godine u Zaljevskom ratu protiv Iraka. Izvješća tajnih i obavještajnih službi govorila su o tome da je Irak proizveo antraks i botulin toksin, kao biološke agense, te da ih je spremjan uporabiti.

Stoga su prije odlaska sve američke postrojbe imale adekvatnu zaštitnu odjeću, antibiotike i cjepiva protiv antraksa i botulizma, a postrojbe

Canadian DND

su educirane, kako bi znale odgovarajuće postupati na terenu. Nažlost, metode detekcije su u to doba bile ograničene na relativno primi-

tivne uređaje za skupljanje i detekciju bioloških agensa. Primjenjivao se imunološki test uz enzime, ELISA (*Enzyme-linked immunosorbent assay*); jedinstvena frakcija monoklonalnih antitijela u zadovoljavajućoj količini i s dobro definiranim karakteristikama vezivanja u imuno vezivnim kolonama i jednostavni, prenosivi uređaji, koji su se temeljili na antitijelo-kromatografskom odzivu.

Srećom, tijekom Zaljevskog rata 1991. biološki agensi nisu uporabljeni protiv američkih postrojbi, ali je to bio razlog da američko ministarstvo obrane (*Department of Defense - DoD*) počne s ozbiljnim istraživanjima i pripremama za budućnost. ■

Tekst u cijelosti pročitajte na:
www.hrvatski-vojnik.hr

Švedska obrambena industrija

Švedska industrija prati recentne promjene švedske vojske koja se od tradicionalnih platformi okreće mrežnom ratovanju. Te promjene dovode do promjena u strukturi nabave koja se sve više okreće novim sustavima visoke tehnologije sposobnim dati korisniku odlučujuću prednost na modernom bojištu

Pripremio Igor SKENDEROVIC

Švedska obrambena industrija u posljednjih petnaest godina u stalnoj je mijeni. Smanjivanje brojnog stanja švedske vojske (trenutno broj i oko 28 000 vojnika) jednostavno više ne omogućava dovoljno narudžbi (i posla) za domaću obrambenu industriju. Jedini mogući odgovor industrije bio je racionalizacija, konsolidacija te uključivanje u međunarodne programe, a u nekim slučajevima i promjena vlasništva.

U stvari, većina švedske obrambene industrije u stranom je vlasništvu. Britanska tvrtka Alvis stopostotni je vlasnik Hagglundsa, njemački ThyssenKrupp Marine System stopostotni je vlasnik Kockumsa, američka tvrtka United Defence stopostotni je vlasnik Bofors Defencea.

Nekoliko drugih tvrtki je u djelomično stranom vlasništvu. Tako britanski BAE Sy-

stems ima 35 % udjela u Saabu, a proizvođač strejliva Nammo Sweden ima dioničare iz Norveške i Finske.

Sredinom 2003. stvorena je nova tvrtka za eksplozive EURENCO sa sjedištem u Parizu. Saab ima udjel od 19,9%, isto toliko ima i finska

Patria dok francuski SNPE ima 60,2% dionica.

Najznačajnija promjena za švedsku vojsku i obrambenu industriju došla je 2000. kad je vlast objavila planove za tranziciju s obrane temeljene na tradicionalnim platformama (avioni, brodovi, tenkovi, topovi.... kao temelj borbenog djelovanja) prema združenoj mrežno orijentiranoj obrani uz istodobno smanjivanje proračuna za obranu. ■

Tekst u cijelosti pročitajte na:
www.hrvatski-vojnik.hr

Korvete klase Victory

Singapurske korvete klase Victory dokaz su kako suvremena brodogradnja može projektirati ratni brod koji sa samo 595 tona istisnine ima vatrenu moć korvete čija je istisnina i tri puta veća

Tomislav JANJIĆ

Odlukom o nabavi šest korveta klase Victory singapurska je ratna mornarica odlučila prestatiti biti samo mala, lokalno orijentirana mornarica i odlučila je zauzeti važniju ulogu u kontroli ne samo svojeg obalnog mora već i voda Južnokinejskog mora, posebno Małajskog prolaza, kojim prolazi najveći dio brodskog prometa iz Indijskog oceana prema Pacifiku i u obr-

nutom smjeru. Ubrzani gospodarski razvoj Singapura koji je počeo sedamdesetih godina prošlog stoljeća omogućio je i ubrzani razvoj tamоšnjih oružanih snaga. Kako je Singapur otočna država logično je da tamоšnja ratna mornarica ima važnu ulogu u njezinoj obrani.

Korvete klase Victory singapurske ratne mornarice temelje se na projektu MGB 62 njemačke tvrtke

Lürssen. Na temelju istog projekta razvijene su i korvete klase Al Manama (Al Muharraq) bahreinske ratne mornarice i korvete klase Muray Jib (Das) u sastavu ratne mornarice Ujedinjenih Arapskih Emirata. Potrebno je istaknuti da nijedan brod iz projekta MGB 62 nije isporučen njemačkoj ratnoj mornarici nego su svi isporučeni stranim kupcima. Još je zanimljivije da na sve tri spomenute klase korveta ima vrlo malo njemačke opreme i naoružanja te da to uopće nije bila nikakva zapreka za njihov uspešan izvoz. Nijemci su jednostavno projektirali izvrstan osnovni brod koji se, uz neke modifikacije, može prilagoditi ulozi velikog patrolnog broda, raketne korvete namijenjene borbi protiv drugih ratnih brodova, pa čak opremiti sustavima i naoružanjem za borbu protiv podmornica. ■

*Korveta Al Manama
bahreinske ratne mornarice*

Tekst u cijelosti pročitajte na:
www.hrvatski-vojnik.hr

Hrvatski ban i general Josip Jelačić kao povijesna lica poznat je gotovo svima. Njegov je lik opjevan u mnogim pjesmama i ovjekovječen na brojnim slikama kao i na čuvenom Fernkornovom spomeniku na Jelačićevom trgu u središtu Zagreba. Riječi popularne pjesme "Ustani bane..." uvijek su se pjevale u teškim trenucima hrvatske prošlosti. Manje je poznato da je i Josipov otac, podmaršal Franjo Jelačić, u svoje vrijeme, hrabrim i iznimnim djelima stekao veliku slavu i popularnost, te čast za obitelj koja je uzdignuta na položaj nasljednih baruna. Ipak, njegov je slavni lik pomalo nepravedno ostao u sjeni njegova mnogo slavnijeg sina

Vladimir BRNARDIĆ

Podmaršal Franjo Jelačić od Bužima - slavni otac još slavnijeg sina

Franjo Jelačić se rodio u Petrinji 1746. u obitelji plemića i krajinskog časnika, satnika Antuna Jelačića Bužimskog i njegove supruge Barbare rođene Grošić. U 17.-oj godini kao kadet stupio je u vojnu službu Habsburgovaca u 1. bansku kraljišku pješačku pukovniju. Služio je u Vojnoj krajini gdje je postupno napredovao u vojnoj hijerarhiji. Godine 1772. imenovan je satnikom i s tim činom sudjeluje u bavarskom nasljednom ratu što su ga vodile Austrija i Prusija od 1778. do 1779. U njemu se istaknuo zapovedajući prethodnicom austrijske vojske kod Hemmericha u boju protiv pruskog generala Pellinga. Godine 1783. promaknut je u čin bojnika, a tijekom 1786. uložio je zapužen trud prilikom uvođenja urbara na posjed zagrebačkog komiteta Sislavec. U Turskom ratu 1788.-1790. tijekom 1788. godine

brinuo se za utvrđivanje položaja kod Sinovca i Oblaja te se hrabro borio protiv neprijatelja suzbijajući njegove navale duž uspostavljenog kordona. Godine 1789. kad je turski zapovednik Skutara s 40.000 naoružanih ljudi prodrio na hrvatsku granicu, dao je nasipati zidine na

Czaricsa brdu i tako sprječio daljnji prodor neprijatelja, dok je unutar zidina spas pronašlo 400 ranjenih vojnika i više od 1000 osoba različitog spola. ■

Tekst u cijelosti pročitajte na:
www.hrvatski-vojnik.hr

Waterloo (1815.)

Sumrak nad poljem Waterloo

Sva je prilika da će se ponetko sjetiti kako je naslov zapravo tek slobodniji prijevod legendarne pjesme šezdesetih, kad je London bio još swinging town s ulicom Carnaby Street kao ishodišnom točkom modnih i inih zbijanja, a uz Kinkse, Erica Burdona, Shadowse i Birdse, Beatlesi su suvereno vladali ne samo pop nego i čitavom glazbenom scenom

Jurica MILETIĆ

Samo nešto više od tri mjeseca prije bitke kod Waterlooa, Napoleon (dolje) se iskrcao u Francuskoj, nakon što je pobegao s Elbe i počelo je razdoblje koje će u povijest ući kao "Njegovih stotinu dana". Dana 20. ožujka 1815. bio je u Parizu i munjevito pregrupirao svoju vojsku. U obližnjoj (budućoj) Belgiji, okupile su se združene snage Belgijaca, Nizozemaca i Britanaca pod Wellingtonom (gore), Blucherovih (u sredini) Prusa i Nijemaca, znajući da će združene biti jače od Napoleonove sile. Napoleon ih je pod svaku cijenu želio razdvojiti i uništiti jednog po jednog. Slijedom događaja, kod Waterlooa je uspio napasti samo Wellingtonove snage, ali do svršetka dana stigao je i Blucher, i bitka je bila odlučena. Potjeru za poraženim carem Wellington je velikodušno prepustio Prusima, a Napoleon je bježeći kočjom stigao do mjesačka Genappe i imao tek toliko vremena da promjeni konje. U zoru sljedećeg dana dokopao se grada Charleroi-a iz kojeg je odjurio u Pariz. Usljedili su druga abdikacija i neuspješni pregovori da se skloni u Ameriku ili Englesku.

Umjesto toga, otišao je na Svetu Helenu i na njoj umro. Neki kažu, uz malu pomoć onih koji su ga čuvali i okruživali.

V ozeći se od Namura prema sjeveru, nadomak Bruxellesa, Waterloo, onaj pravi Waterloo, a ne tek postaja podzemne željeznicice onkraj Kanala tamo u Londonu, stoji nadohvat ruke... Poput magnet-a djeluje želja da što prije vidim polje na kojem je bio poražen čovjek prema kojem sam nekako uvijek bio ambivalentno nastrojen: gutajući o njemu sve što mi je došlo pod ruku, kadšto bih ga doista nazivao malim kaplarom s Korzike, ali ponajčešće bih mu se divio; i jedva sam čekao da ga vidim, pa makar samo kao voštanu lutku u onom glasovitom sivom ogrtaču, kako zamišljen i s jednom nogom ispruženom na stolu ispred sebe, provodi besanu noć

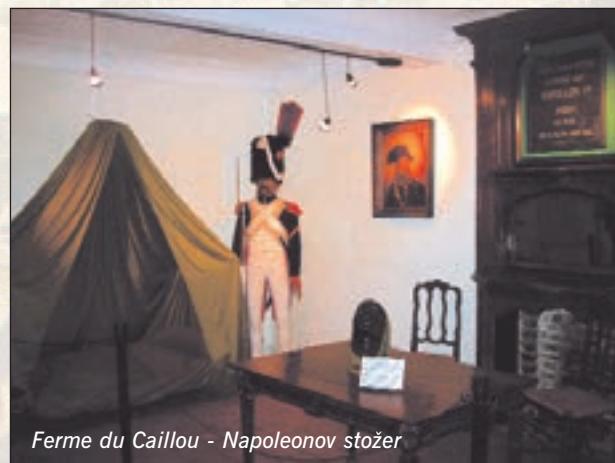
uoči 18. lipnja 1815.

Silazim s autoputa dvadesetak kilometara južnije od belgijskog glavnog grada, i umjesto da ispred sebe ugledam bojno polje, zapanjeno polje, zeleno polje ili bilo kakvo polje, spuštam se u prelijepo belgijsko mještjašce La Hulpe, iliti Terhulpen kako ga nazivaju na flamanskom. Kuće se doimaju kao da su napravljene od marcipana, ispred

njih prelijepi i njegovani vrtovi, a kako se kasnoproletni dan bliži svršetku, već se pale svjetla na gostonicama u kojim se toče ponajbolja piva na svijetu, a jede ponajbolje iz oba svijeta: valonskog i flamanskog. Zastajem pred župnom crkvom, kao da sam naslutio da krije nešto zanimljivo. U prvi tren: grobni natpis koji navodi kako u njemu leži upravo Charles Baillie, nekoć tajnik legendarne škotske kraljice Mary Queen of Scots s kojom su se sudbina, ali i njezina sestrična Elizabeta I. tako okrutno pojgrale.

Gradić Wellingtonovo

Na dnu zavojite ceste vidi se rijetko romantično jezero Genval - odmorište i oaza romantike tik do Bruxellesa - grada u kojem su romantičku već poodavno ugušili, nepoštano rušeći njegove stare dijelove i podižući ona glomazna zdanja od dimljenog stakla i aluminija, koja nikome i nikad neće moći reći da ste u srcu Brabanta jer su jednako

Ferme du Caillou - Napoleonov stožer

dosadna i bezlična u svakom dijelu zemljine kugle.

Pokraj Genvala su izvori legendarne mineralne vode: zove se Schweppes. Nažalost, ime se često rabi da označi tek tonic-vodu, baš kao što mnogi i danas misle kako je "kalandont" pasta za zube, a Digitron (tvornica u Bujama) učeni izraz za džepno računalno.

A onda, nakon Genvala, susret s Waterlooom. No, prije polja je građić: mogao bi se danas zvati i Wel-

jedno od poglavlja svojih "Jadnika".

Na bojno polje stižem preko raskrižja zvanog Waterloo-Gordon. Označuju ga tri spomenika: Wellingtonovu pomoćniku Sir Alexandru Gordonu, Belgijcima i Hanoveranima. Malo drvo u blizini nasljednik je drveta pod kojim je stajao Wellington glavom. Ono originalno, poodavno su očerupali skupljači uspomena. Malo zapadnije je glasovito užvišenje Butte du Lion, odnosno Lavljia uzvisina. Desetak godina

osim kamera i čuvara, nadgleda jedno Napoleonovo poprsje na povišen stupu.

Doručak sa srebrnog pladnja

Iza muzeja i zgrade Panorame je famozni hrbat na koji se okomila Imperijalna garda uz pomoć francuske konjice, boreći se istodobno i protiv Blucherovih, Wellingtonovih i nizozemskih vojnika, ali i protiv blata do koljena koje im je nakon kišne noći u velikoj mjeri otežavalo kretanje. Farma Hougoumont je malo dalje, a dvorca koji se tad na njoj dizao, danas više nema. Izgorio je za vrijeme bitke i ostao je tek jedan njegov zid koji se naslanja na kapelicu. Samo dvjestotinjak metara dalje je farma La Haye Sainte, a još dalje je najpoznatija od svih: La Belle Alliance koja se tijekom gottovo dva stoljeća uopće nije promjenila. Tu je Napoleon obišao svoje vojnike uoči bitke (kažu da je mnogima znao ime), a uvečer istog dana tu se Blucher sastao s Wellingtonom.

Pola kilometra dalje je pruski spomenik, a u neposrednoj su blizini i spomenici podignuti i Francuzima i Victoru Hugo. Napoleonov je stožer bio u mjestu zvanom Ferme du Caillou - pretvorenom u muzej. Ovdje je Napoleon siguran u sebe, doručkovao u rano jutro 18. lipnja - uzimajući zalogaje sa srebrnog carskog pladnja, usput uvjeravajući svoje časnike kako će predstojeća bitka biti tek topovska kanonada iza koje će uslijediti manja konjanička čarka, a onda će svoju Imperijalnu gardu povesti u odlučan napad na Engleze. ■

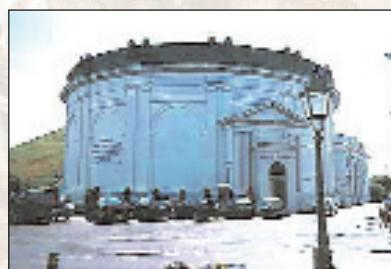

Wellington je noć uoči bitke proveo u ovoj zgradi u gradiću Waterloo

lingtonovo jer je upravo u njemu noć uoči bitke proveo znameniti britanski vojvoda. Lokalni muzej i danas čuva njegove zemljovide i memorabilia. Stoji nasuprot crkve koje je tek mali dio postojao u vrijeme kad se ovdje ginulo. Možda je ginuti preblag izraz jer, s jedne strane, Napoleon je dosegao 72.000 vojnika i 246 topova, a Wellington njih 68.000 i 150 topova - 39.000 vojnika i danas je na Waterloo!

Gradić Waterloo na rubu polja koje će mnogo kasnije prekriti usjevi raži, cijeli je u znaku bitke: u nazivima pubova ili restorana, ali i po brojnim točkama na kojima se stvarno nešto dogodilo. Nedaleko od crkve je vrt u kojem spomenik podsjeća da je tu bila amputirana noga lorda Uxbridgea, inače zapovednika britanske konjice, a samo kilometar i pol dalje je Mont St. Jean u kojem je Hotel des Colonnes - mjesto gdje je Victor Hugo napisao

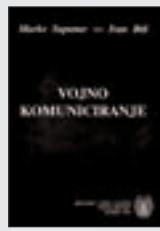
nakon bitke podigli su je Nizozemci da označe mjesto na kojem je bio ranjen njihov princ od Orangea. Ispod tog spomenika s lavom na vrhu, uobičajen prizor: parkirališta, kafići i prodavaonice suvenira: Napoleon mali, Napoleon veliki, zamisljen, nezamisljen, u pravilu s trorogim šeširom na glavi, gipsan, mjeđen, plastičan, drven...sve je u znaku Napoleona. Samo parkiralište,

Možda se bojno polje Waterloo ipak najbolje može osjetiti u okrugloj građevini popularno zvanoj Panorama. Posjetitelj u njezinu središtu doista stoji na originalnoj razini polja, okružen oružjem, dijelovima kola, topova, pa i odora, dok su kružni zid oslikani ponajbolji slikari - stručnjaci za prikazivanje vojnika i bitaka, i uz primjerene zvučne efekte, doista dočarali ozračje kakvo je valjda vladalo tog krvavog dana. Osim zaglušnih prasaka, zapovijedi izdavanih na francuskom, engleskom, njemačkom i nizozemskom, došiju dopiru i jauci i uzdasi ranjenih i umirućih. Ljudi i konja.

Marko Sapunar, Ivan Beš:**"Vojno komuniciranje", Zagreb, 1995.**

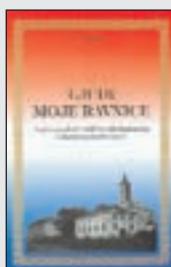
Knjiga "Vojno komuniciranje" prvenstveno je pisana za potrebe nastave u Zapovjedno-stožernoj školi na Hrvatskom vojnom učilištu "Petar Zrinski". Organizirana je po poglavlјima, a cilj autora je bio da u sintetskom obliku prikažu polaznicima škole temeljna informacijsko-komunikacijska dostignuća, s osobitim osvrtom na vojne djelatnosti.

U uvodnom dijelu su problematizirana područja i problemi dani kao orientacija za studiranje ovog nastavnog predmeta. U drugom je prikazan informacijski sustav RH, jer se u njemu nalazi kao podsustav i vojno-informacijski sustav. U sljedećim poglavlјima obrađeni su vojno-informacijski sustav HV-a (VID), njegovi temeljni zadaci i ciljevi, te oblici eksternog i internog vojnog informiranja, specifične operativne značajke vojno-informacijskih djelatnosti (struktura vojnog telekomunikacijskog sustava HV-a, odnosno VID-a prema Domovinskom ratu i njegov udjel u tom ratu, kao i karakteristike medijskog rata u svijetu, osobito na Balkanu). U petom poglavlju je opisan rad vojno-informativnog praktikuma, gdje se uči praksa vojnog informiranja u svim oblicima, dok su u šestom poglavlju obrađene teme, metodologija i istraživanje fenomena u području vojno-informacijskih djelatnosti. Sedmo poglavlje bavi se normativnim aktima koji reguliraju VID (posebice Uredba o informativnoj djelatnosti za vrijeme ratnog stanja ili u slučaju neizravne ugroženosti neovisnosti i jedinstvenosti RH...), a u posljednjem, osmom poglavlju, donesena je pristupačna literatura za prošireni studij polaznika.

Ivan Klaic: "Ljudi moje ravnice" (Zapis o povijesti i zbilji Gornjih Bogićevaca i okolnih slavonskih sela), Zagreb, 1996.

Tijekom cijele svoje povijesti nikada se nije stanovnicima Gornjih Bogićevaca dogodila takva tragedija kakvu su doživjeli 1991. godine. Zločinci su im razorili kuće i ognjišta, mnogo je mlađih ljudi poginulo na ratištima ili je bilo ranjeno, a ostali stanovnici su bili prognani po cijeloj Hrvatskoj i u inozemstvo.

"Znam koliko i šutnja može boljeti, stoga neka barem ova knjiga, koju sam posvetio bogićevačkim ljudima i ovom svom dragom hrvatskom i slavonskom kraju, potakne i ojača njihovu nadu i vjeru u budućnost; neka svi-ma, koji je budu čitali, pokaže i otkrije da su oni ipak opstali, da žele postojati na najbolji ljudski i univerzalni način, da su ostali svoji na svome i da to svoje što imaju otvaraju svakoj razmjeri ljudske plemenitosti", zapisaо je autor u proslovu knjige. Sve do 1. svibnja 1995. Gornji Bogićevci, selo u novogradiškom kraju, bilo je mrtvo i trpjelo je sudbinu mnogih okolnih sela. Tek s proljetnim "Bljeskom", pobjedičkom operacijom Hrvatske vojske, vraćeno je u hrvatske ruke. Klaic je htio ovom knjigom prikazati povijest svoga rodnog kraja i ljudi u njemu, a u tome su mu pomagali i mnogi Bogićevljani koji su zapisivali svoja sjećanja i sve ono što su doživjeli u Domovinskom ratu. "Slutim kako će nam srca zatitrati kada proljetni vjetar pomiluje mlado pšenično klasje nad bogićevačkom ravnicom... Naša su polja navikla na nas i nikada ih nitko drugi tijekom povijesti nije orao, sijao i ţeo osim nas samih. Ne zaboravimo da nikada očinski dom ne umire u srcu", zapisaо je na kraju proslova svoje knjige Ivan Klaic.

Nikolina PETAN

28. veljače 274. Rođen rimski car Konstantin

Rimski car Konstantin Veliki rodio se u tadašnjoj rimskoj provinciji Gornjoj Daciji. Pridjev Veliki zaslužio je na bojnom polju. Gotovo cijeli život ratovalo je protiv odmetnutih pretendenata na carski naslov te barbarskih upada sa sjevera i istoka. Porazivši suparnike i učvrstivši se kao jedini vladar, Konstantin je odlučio ujediniti razjedinjeno carstvo. Kao prvi korak dao je izgraditi novu prijestolnicu Rimskog Carstva. Na mjestu stare hebenske kolonije Bizantije, Konstantin je utemeljio novo administrativno središte nazvavši ga Nova Roma. Grad je nakon njegove smrti prekršten u Konstantinopol, te je pod tim imenom više od tisuću godina bio najrazvijeniji grad na svijetu. Ipak, u povijesti je najviše ostao zapamćen kao car koji je s kršćanstva skinuo anatemu poganstva. Legenda kaže da mu se uoči važne bitke u snu ukazao križ na kojem je pisalo: "U tom ćeš znaku pobijediti!". Pomoću sna, ili bez nje-ga, Konstantin je uvidio da vjerski sukobi i progoni kršćana onemogućuju unutarnju konsolidaciju države, pa je Ediktom o toleranciji kršćanstvo proglašio ravnopravnom religijom u Rimskom Carstvu. Sam Konstantin nije bio kršćanin, a krstio se tek neposredno prije smrti 337. godine.

1. ožujka 1872. Prvi nacionalni park

Na prvi dan ožujka 1872. američki predsjednik Ulysses S. Grant potpisao je izjavu kojom je proglašen prvi svjetski nacionalni park, znameniti Yellowstone. U izjavi je pisalo da se područje nacionalnog parka prepusta ljudima na uživanje, ali da ga se ni u kojem slučaju ne smije mijenjati. To je postala definicija svih budućih svjetskih nacionalnih parkova. Poslije Yellowstona, države diljem svijeta počele su otvarati nacionalne parkove, čuvajući na taj način svoje najljepše krajeve od negativnih učinaka moderne civilizacije. U Hrvatskoj je do danas nacionalnim parkovima proglašeno osam područja. Najstariji hrvatski nacionalni parkovi, Plitvička jezera i Paklenica, proglašeni su 1949., a najmlađi Sjeverni Velebit 1999. godine. Osim njih status nacionalnog parka imaju još biseri Jadrana - Brijuni, Kornati i Mljet te nedirnuta divljina Risnjaka u Gorskom kotaru, kao i prekrasni slapovi dalmatinske rijeke Krke.

Leon RIZMAUL (leonriz@net.hr)

SLOVO DUHOVNOSTI**Praštanje**

Crkva nikada nije protiv čovjeka. Crkva je protiv homoseksualnosti, a ne protiv homoseksualaca, protiv ovisnosti, a ne protiv ovisnika, protiv grijeha, a ne protiv grešnika. Grijeh je stravični tiranin i nitko nije imun od grijeha. Svi su vezani strastima, manama, svojim uskim pogledima. Svi jednako cijlimo, vapimo, tražimo. Kod nekih se jauk vidi jače, kod drugih je skiven prividnim rješenjima. Jedni i drugi robuju grijehu. Jedni i drugi trebaju samo samislosti. Zato za svakog čovjeka treba imati samislosti, nikoga ne isključiti. Ljubiti neprijatelja. Kako voljeti svakog čovjeka? Kako moći svakome oprostiti? Dovoljno je posvijestiti: Đavao nas hoće uništiti, zato nas potiče na mržnju, nerazumijevanje, osvetu.

Kada prašta, čovjek je sličan Bogu. Najjače čovjekovo oružje jest praštanje. Oprostiti znači ne biti naivan, ne dati se zavesti od Zloga. Znači biti jak i zreo čovjek.

Mirko ČOSIĆ

Ne posve obični vojnici

U skladu sa svojom specijaliziranošću, vojnik (*private*) u američkoj se vojsci kadšto i u platnom smislu i u rangu može naći na razini dočasnika zvanog *corporal* (kaplar), ali običan se vojnik i položajem i plaćom razlikuje i od tzv. vojnika prvog razreda (*Private First Class*).

Riječ je o trećem najnižem rangu unovačenih vojnika koji je na hijerarhijskoj ljestvici iznad običnog vojnika, ali ispod corporala, i ispod spomenutog specijaliste. Nekada takvi vojnici nisu nosili nikakve oznake, ali godine 1920. na rukave im je bila prišivena jedna u obliku trokuta s vrhom prema gore žuta pruga, a gotovo pedeset godina kasnije taj je trokut svoju osnovicu dobio u obliku konkavnog luka koji je spojio razdvojene krakove. Istodobno, obični su vojnici dobili samo trokut, da bi se tako razlikovali od *prvorazrednih*.

Tu se oznaku i rang stječe automatski nakon jedne godine službovanja, ali se u određenim slučajevima to vrijeme može skratiti i na samo šest mjeseci. U američkom marinskom korpusu rang *Private First Class* je drugi najniži čin - iznad običnog vojnika, ali ispod čina koji se za razliku od standardne armije, u marinskom korpusu naziva *lance corporal* (jedan od najnižih dočasničkih činova).

Što se američke ratne mornarice tiče, vojnici se u njoj nazivaju mornarima (*sailors*), ali nije rijedak ni istoznačni naziv *seaman*. Slično je i u zrakoplovstvu u kojem se vojnici nazivaju *airmen*.

U mornarici, *seaman* je više od ranga *Seaman Apprentice* (u slobodnu prijevodu kao mornar-šegrt), ali ispod čina koji se u mornarici naziva *Petty Officer Third Class*. Nekoć se taj rang nazivao *Seaman First Class*, odnosno mornar prvog razreda.

Jasno je već da su dočasnički činovi u angloameričkim vojnim postrojbama različiti u različitim rodovima vojske, ali isto tako i fino gradirani, da ih je jednostavno nemoguće utrpati u neku drugu hijerarhiju i naći za njih odgovarajuće i točne nazive u jezicima naroda kojih je vojna struktura kroz povijest bila bitno drukčija. Stoga nazivi desetnici, razvodnici ili vodnici ne mogu uspješno zamijeniti izvorne nazive i smisao tih činova.

Airman

Seaman

Jurica MILETIĆ

<http://mae.pennnet.com>

Jedan od boljih siteova, koji su na neki način potpora tiskanom izdanju vojnog magazina, odnosi se na <http://mae.pennnet.com/>. Riječ je o **magazinu** čija je tematika **vojna i svemirska industrija** a, ako je suditi po web izdanju, obiluje stručnim tekstovima i izveštima s raznih svjetskih konferencija i okruglih stolova posvećenih oružju i naoružanju.

Webmasteri u pravilu na site stavljaju velik broj tekstova koji su istovjetni onima u tiskanom izdanju (češće su varijante kad na webu možete pročitati tek dio članka, osim, naravno, ako niste pretplaćeni na web izdanje), a velik je i broj linkova koji bi mogli biti vrlo zanimljivi ljudima čije je profesionalno zanimanje vezano uz vojsku i oružane sastave (ali i onima koji su tek vodeni znatiželjom o aktualnostima u vojnoj industriji). Posebni linkovi predviđeni su za najavu konferencija i izložbi diljem svijeta, a vrlo je pohvalno da se u pravilu objavljaju opsežne reportaže i analize tih događaja.

Osobitu pozornost treba posvetiti linku **Free Subscriptions** preko kojeg možete (doista u najvećem broju slučajeva besplatno) dobivati najnovije tekstove preko e-maila ili password za *ulazak* u sve dijelove sitea.

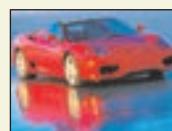
Ivan BELINEC

KVIZ

pripremio D. KIRIN

1. Prvi automobil u serijskoj proizvodnji bio je *Fordov* model:

- A Escort
- B T
- C Taunus

2. Središte tvrtke *Ferrari* nalazi se u:

- A Monzi
- B Maranellu
- C Milanu

3. Prvi osvajač novouspostavljene Moto GP kategorije na SP-u u motocikлизmu je:

- A Randy Mamola
- B Max Biaggi
- C Valentino Rossi

4. Najpoznatiji škotski rally vozač zove se:

- A Nigel Mansell
- B Richard Burns
- C Colin McRae

5. U Stuttgartu je sjedište tvrtke:

- A Mercedes
- B BMW
- C Opel

U sljedećem broju najavljujemo...

- Odora budućnosti
- F-16E/F - Falcon za 21. stoljeće
- De Havilland D.H.100 Vampire

